

Memoarene etter Laurentius Priva II

(1216-1667 T.t.)

*Viderelevert gjennom generasjoner ved klostermunkers
hånd. Vardalklosteret i Dragina.*

Notat vedrørende Laurentius Priva IIs memoarer:

Sommeren for fem-seks år siden fikk jeg det for meg at jeg skulle skrive ned historien om Gerwin og Rigrigans far. Og jeg skulle skrive historien i en slags dagbok-form. Jeg gjorde dette mest av alt for min egen glede og underholdning; en slags research, om du vil. Manuset ble liggende urørt i skrivebordsskuffen helt til jeg påbegynte arbeidet med den første Tobi Takina-boken.

Det gikk opp for meg at Tobi, i likhet med meg selv, var den typen gutt som førte dagbok. Da ble også fristelsen til å trekke inn utdrag fra Laurentius Priva IIs egen dagbok rett og slett for stor. Jeg har utelatt et fåtall avsnitt i denne utgivelsen. Disse kan du lese i første bok om Tobi Takina: *Nid-ingøye*.

Hva kan du så forvente å få lese? Enkelt sagt er dette biografien til Gerwin og Rigerians far; de viktigste hendelsene i og rett før hans livsløp; fra og med farens ankomst til Norge i 1173, til og med året da han blir utnevnt som Urkildens utvalgte, og grunnlegger Entra-ordenen.

Bonusmateriale

Kan hende er dette for spesielt interesserte. Meget mulig. Samtidig tror jeg materialet er for deg som rett og slett bare trives i Tobi Takinas univers, og kan tenke deg nok en magisk Paladria-fortelling – fra en helt annen synsvinkel. Uansett om du er spesielt interessert, eller bare nysgjerrig; Vel bekomme!

24. September, 1667

Jeg har lenge tenkt at jeg skulle ha fått skrevet ned min historie, videreformidlet mine erfaringer – til lærdom og oppbyggelse, men også til advarsel. Og skal det bli gjort, må det gjøres nå. Jeg kan kjenne magien forlate kroppen, døden puster meg i nakken. Og det er naturlig å begynne med mannen som gjorde meg til den jeg er. Min far, Laurentius Priva vokste opp i byen Laurentum i Italia. Han var en utpreget dyktig lege, og jobbet i lang tid for en rekke mektige herrer i provinsene omkring hjembyen sin. En av disse herrerne tok en vårdag i året 1173 min far med på en handelsreise nordover i Europa. Men utenfor vestkysten av Norge, mot slutten av reisen, blåste det opp til storm og skipet sank. Det var bare ved ren slump at en gruppe fiskere fikk øye på far blant de store bølgene – og reddet hans liv.

Min far var alene om å overleve skipbruddet, og han maktet å berge en sekk med ytterst sjeldne urter og drikker som etter planen skulle byttes mot norske råvarer og verktøy.

Han forsøkte med det samme å få frem at han var en viktig handelsmann på reise med en mektig mann fra Italia, men det var en umulig oppgave. Kun et fåtall forsto en setning eller to, og ingen fikk med seg nok til at far kunne bli tatt på alvor som den han faktisk var. Dermed ble han i flere år tvunget til å leve på gaten i Norges daværende hovedstad, Bergen – hjembyen til fiskerne som hadde reddet ham. Han lærte seg sakte men sikkert språket, for han var fast bestemt på å få formidlet alt han bar på av kunnskap – så han kunne begynne å jobbe igjen. Men til tross for at han til slutt lærte språket, var det ikke til stor hjelp, for alle hans norske venner og bekjente befant seg i samme

Bonusmateriale

umulige situasjon som ham selv, og kunne ikke hjelpe ham dit han ønsket å være. Han fikk heller ikke gehør blant de mer velstående i samfunnet.

Fremtidsutsiktene hans så en stund svært mørke ut.

Men der på gaten, blant de fattigste i samfunnet, var det at min far viste en nestekjærlighet og en karakter jeg har forsøkt å etterstrebe i mitt eget liv.

På alle kanter så han unge og gamle som led. Han så til sin forskrekkelse den ene etter den andre oppsøke legehjelp, men ikke bli tatt alvorlig. De fikk ikke medisinerne de trengte eller behandlingen som var nødvendig, men ble dyttet ut i kulden med lite annet enn råd om å holde seg varme og å holde sengen.

Men ute i kulden ventet min far på dem, og han tok dem under sine vinger og behandlet deres skader og deres lidelser. Han forventet ingenting til gjengjeld.

Slikt går ikke upåaktet hen. Etter kort tid hadde ryktet om hans store hjerte spredd seg til forstedene omkring Bergen, og alle som ikke hadde råd til, eller som ble nektet legehjelp kom til ham.

En kald høstdag i året 1214, da han nettopp hadde passert førti vintre, skulle livet igjen smile til ham. For han ble oppsøkt av en ung herremann som titulerte seg Haakon IV Haakonsson. Unge herr Haakonsson sa han var sønn av kong Haakon III Sverresson.

Til tross for at tronarvingen kun var ti vintre gammel på dette tidspunktet, fremla han sin alvorlige forespørsel slik en godt voksen mann ville gjort.

Haakon Haakonsson var under kong Inge Bårdssons beskyttelse på dette tidspunktet, og han hadde flere kammertjenere. En av disse – en kvinnelig kammertjener som het Kristin Thorsdottir, var alvorlig syk. Inge Bårdsson hadde bedt flere leger om hjelp, men ingen kunne gi ham noe godt svar på hva som feilet henne, og dermed heller ikke hva som kunne gjøres for at hun skulle bli frisk.

Inge Bårdsson hadde gitt opp håpet om å redde kammertjenerens liv ... Men det hadde ikke Haakon. Han satte Kristin høyere enn noen andre. Hun hadde vært som en mor for ham helt siden han ankom Nidaros som toåring.

Far sa seg villig til å foreta en undersøkelse av kammertjeneren. Han pakket sammen det han hadde igjen av urter og drikker etter skipbruddet, og ble fraktet med hest og kjerre den lange veien til Nidaros. Etter flere dagers reise, kom de endelig frem, og far ble omgående tatt med inn til Kristin Thorsdottirs sykeseng.

I samme øyeblikk som han la øyne på henne, og til tross for at hun var medtatt og blek på grunn av sykdommen, forelsket min far seg i henne. Hun var vakker, men ikke noe utenom det vanlige. Likevel strålte et lys gjennom det som øyet kunne se – et lys fra Kristins indre. Slik forklarte min far den umiddelbare forelskelsen, som hadde fått ham til å føle at de to alltid hadde vært ett. At hun var den han alltid hadde søkt, som ville gjøre ham hel. Og i sitt stille sinn inngikk han en pakt med seg selv, om at han skulle gifte seg med henne, maktet han bare å gjøre henne frisk ...

Far fikk beskjed om at Kristin var blitt funnet på gulvet i sovekammeret

Bonusmateriale

sitt, og at det på nattbordet hennes hadde stått et glass vann. Blikket hennes var sløret, pusten hennes var svak, og hun hadde kastet opp gjentatte ganger siden hendelsen.

Far ba om å få se glasset og det som var igjen av dets innhold, og det ble brakt til ham.

Vannet hadde en kjent og urovekkende odør, og han våget seg derfor ikke til å smake på en eneste dråpe av væsken.

Han kunne se at Kristin var i ferd med å svinne hen, og han var nødt til å handle raskt.

De neste timene gjennomførte han et utall tester av vannet. Han blandet det ut med urter og ulike kombinasjoner av væsker, i et desperat forsøk på å finne ut hva som hadde lammet henne på denne måten.

Først da månen hadde steget høyt opp på himmelen, kunne han i lyset fra oljelampene omkring seg, konstatere væskens innhold. Oppdagelsen var sjokkerende ... Vannet inneholdt en kraftig gift som ikke var å finne i den norske naturen, men som hadde sitt opphav i den fjerneste Østen. Det var ingen tid å miste.

Han tok frem glasset som inneholdt det nærmeste han kunne komme en motgift, og han løp så raskt han kunne gjennom gangene til sin kommende kone – min kommende mor – Kristin Thorsdottir. Far hadde ydmykt fremlagt for kongen at dette glasset med vann nok var ment for ham, og at han burde være takknemlig for at han fortsatt var i live. Kristin hadde kun drukket en liten slurk av vannet. Hadde hun drukket hele glasset, ville hun nok ikke ha overlevd. Inge Bårdsson var svært så imponert over fars oppdagelser, og ikke minst over måten han hadde hjulpet hans kammertjener på. Han tilbudte omgående min

far stillingen som kongens private lege. Far skulle få bo og utføre sine videre studier i hans hus. Og var det noe annet min far ønsket, skulle han selvfølgelig også få det ... Min far, frimodig som han var, ba direkte om Kristins hånd i ekteskap.

Inge Bårdsson hadde ledd godt av dette, og sagt at akkurat det ønsket måtte han nok formidle til den heldige kvinnen på egenhånd.

Min mor ble sakte men sikkert bedre. Men ikke før min far hadde bodd i Nidaros i fem uker, var hun for første gang å se utenfor sovekammeret. Far tok det for gitt at hun hadde fått med seg hvem han var, og hva han hadde gjort for henne. Likevel falt han snart i tvil, for hun ytret ikke et ord til takk. Hun bare smilte blygt og nikket til ham hver gang de passerte hverandre i gangene eller ute på gårdsplassen. Hun holdt sin avstand, som om hun var redd ham. Og når han ropte etter henne, lot hun være med å snu seg.

Min far var nær ved å miste motet ...

Men en dag bestemte han seg. Dette skulle bli dagen da hun måtte gi ham sitt ja. Fikk han et nei, ville han ta det som et tegn på at han ikke var ment å være der, og han ville reise der ifra. For han kunne ikke utholde tanken på å bli værende der, se henne hver dag og vite at han elsket henne, men at hun ikke elsket ham.

Idet hun var i ferd med å gå inn på kjøkkenet den morgenen, grep han forsiktig tak i armen hennes. Min mor hadde langet ut mot ham så hardt hun maktet og truffet ham midt på munnen, så kraftig at leppen hans umiddelbart hadde hovnet opp.

Min far forsøkte å ta det hele med et smil. Han hadde tross alt

Bonusmateriale

vært nære ved å skremme livet av kvinnen han tidligere hadde reddet livet til.

Til tross for sin stadig mer hovne leppe, hadde min far fremlagt sitt hjertes største ønske – at hun skulle bære frem hans barn, og at de to skulle være sammen til døden skilte dem ad.

Min mor sa ikke et ord ... I stedet tok hun frem et stykke papir og en kullstift. Og med kullstiften skrev hun: Jeg kan ikke høre.

Så var det altså helt naturlig at hun ikke hadde hørt ham rope i gangene. Og selvfølgelig hadde hun kviet seg for å snakke med ham. Min far tok kullstiften fra min mors hånd, og han skrev: Bli min hustru. Til dette hadde min mor smilt, og skrevet til svar: Jeg kjenner deg ikke. Kanskje skal vi først lære hverandre litt å kjenne?

Min far hadde trukket på skuldrene, og motvillig gått med på dette. Men han understreket at dette verken ville gjøre ham mer eller mindre sikker i sin sak. Hun var ment for ham. Så enkelt var det. To måneder senere var min mor kommet dit hen at hun endelig kunne si seg enig i dette. Og hun gav ham sitt ja. Hele deres bryllup ble betalt av kong Inge Bårdsson, og hans gave til brudeparet var et hus der de skulle få danne en familie sammen.

To år senere, en kald vinterdag i 1216, kom jeg til verden, og de kalte meg Laurentius Priva II, etter min far.

Året etter døde Inge Bårdsson, kun trettito vintre gammel. Den unge Haakon IV Haakonsen ble av birkebeinerne valgt til konge. Min far gikk rett inn i tjeneste for ham. For som den unge kongen sa, hadde min far reddet kvinnen som var det nærmeste han hadde en mor. Dermed var

min far i kongens øyne, som en nyvunnet far å regne.

I mer enn førti år var min far kong Haakon IV Haakonssons trofaste lege, noe som medførte mange lange reiser for vår familie. Min far fulgte kongen hvor enn han dro, og min mor insisterte på at vi alltid skulle være med. Men all reisingen tærte på mor.

Derfor var det at min mor og jeg om våren i 1227 ble værende igjen i Tunsberg, etter et av kongens mange besøk i denne deilige havnebyen. Min far måtte følge kongen videre på reisen, men min mor orket ikke å reise lenger.

Jeg var nå elleve vintrær gammel.

Jeg var et humørsykt barn.

Alt kunne i det ene øyeblikket være fabelaktig, og jeg kunne ha fått alle mine behov tilfredsstilt, men likevel – om jeg så smilte fra øre til øre, om jeg så sang (slik jeg kun gjorde når jeg var ytterst fornøyd), kunne ett nei – ja, faktisk kunne et hint til et nei til noe jeg ønsket meg utløse det voldsomste raserianfall.

For jeg ønsket alltid mer. Lykken varte kun en liten stund, før jeg ble lei, før jeg var i behov av noe større, noe bedre, noe annet for å oppnå en tilsvarende lykketilstand.

Allerede i toårsalderen skal jeg ha uttrykket et ønske om å bli konge over hele verden. Min far hadde ledd av uttalelsen, men jeg vet i dag at jeg må ha vært fullstendig alvorlig i denne uttalelsen.

13. Oktober, 1667

Enkelte ganger kan ordene Jeg elsker deg oppleves langt fra dekkende. De sier kun det åpenbare, det første din sjel kommer på å si. Det sjelen egentlig ønsker, er å bykse ut av kroppen og rope ”Vi er ett!!” og dykke ned i den andres sjel ...

Det var tidlig om sommeren, i året 1242. Jeg var tjueseks vintrer gammel, og jeg var for lengst begynt å gå lei av Tunsberg. Byen kunne på ingen måte gi meg det jeg ønsket for mitt liv, og jeg hadde flere ganger vært nære ved å bli med det første og beste handelsskipet som ankom Tunsberg havn.

Men så gikk Anselma i land ...

Hun kom med et handelsskip fra Skottland – nærmere bestemt den lille havnebyen Ayr, på vestkysten. Hun var datter av handelsherren Cvillian, som med seg i lasten hadde store mengder ullprodukter, samt skinn og pels til salgs.

Anselma var på dette tidspunktet nitten vintrer gammel, og hennes ravnsvarte hår, uutgrunnelige mørke øyne, og mest av alt hennes rake rygg og bestemte mine gjorde så jeg et øyeblikk helt glemte å puste.

Og slik min far hadde visst at han elsket min mor i samme øyeblikk som han fikk se henne, visste jeg at jeg måtte ha denne kvinnen. Hun skulle bli min hustru.

Anselmas bror, Cormac, var også med på reisen. Han var høy og kraftig bygd og hadde et bryskt oppsyn. Hår hadde han nesten ikke,

Bonusmateriale

og de få hårstråene han hadde igjen på toppen var ildrøde. Men mangelen av hår på hodet, kompenserte han for med et så tett (og like ildrødt) skjegg, at det kunne se ut som om det var tovet.

Cormac så ut til å være flere år eldre enn meg, noe som kombinert med hans strenge fremtoning gjorde at jeg kviet meg for å prate med ham. Men jeg måtte forsøke, skulle jeg noengang få snakket med Anselma.

En sen nattestund, noen dager etter at de hadde ankommet byen, kom vi endelig i prat ved et bord i et lite og klamt lokale nede ved havnen. Begge var vi noenlunde bedugget, og begge hadde vi mange og gode historier å fortelle. Mer feil av en mann har jeg aldri tatt. Cormac var den mest vennligsinnete mannen jeg noensinne har møtt. Da solen var i ferd med å stå opp, skravlet og lo vi som om vi skulle ha kjent hverandre hele livet.

Vi var blant de siste som forlot lokalet, og med et fast håndtrykk takket Cormac for det han påsto var den mest latterfylte natten han hadde hatt på lenge, og han ba meg til middag hos sin far. Han insisterte på at faren ville like meg, og jeg gikk derifra med et stort smil om munnen, forelsket som en skolegutt – selvsikker som en konge.

To dager senere troppet jeg opp utenfor vertshuset der Cvillian og hans menn holdt hus under oppholdet. Jeg hadde vasket meg grundig og tatt på meg mine beste klær i marineblått.

Dette skulle bli kvelden da Anselma forelsket seg i meg.

Men da jeg omsider ble sluppet inn, forsvant det brede smilet mitt omgående. Anselma var ikke til stede. Jeg var kommet inn i et stort

rom, der et langbord var dekket til fest. Cvillian og hans menn satt alle som en rundt bordet og ventet på meg, og Cormac kom meg i møte med et smil.

Han forsto tydeligvis raskt at noe var galt, for han spurte om jeg følte meg dårlig. Men da tok jeg meg i det, og smurte på meg smilet igjen. Om ikke annet måtte jeg prøve å gjøre et godt inntrykk på hennes far.

Cvillian kunne fortelle at de planla å bli i Tunsberg i nærmere tre måneder, før de seilte tilbake til Ayr. Jeg hadde med andre ord et hav av tid til å klare å innynde meg hos min utvalgte.

Kvelden varte og rakk, og først da det var på tide at jeg takket for meg, kom Anselma inn i rommet. Tungen min ble lammet i det samme våre blikk møttes, og hun nikket alvorlig til meg. Hun var åpenbart på vei rett gjennom rommet, men hun tok seg tid til å stoppe ved sin fars side og kysse ham lett på kinnet. Å, som jeg lengtet etter at det kinnet var mitt ... Ikke før Cvillian introduserte meg, gikk hun, tilsynelatende motvillig, med på å hilse på meg. Det var som om hun fløt over gulvet mot meg. Og da hun stanset foran meg og neiet høflig, maktet jeg ikke å få frem et ord. Jeg må ha fremstått som en fullstendig idiot. Likevel smilte hun kort til meg, før hun forlot rommet.

Jeg var overlykkelig da jeg gikk drømmende hjemover i måneskinnet. Samtidig kjente jeg på en uro. Hadde jeg gjort en latterlig figur? Fant hun meg ynkelig? Med ett forsvant lykkerusen, og i stedet ble jeg fylt av en dyp sorg – som om jeg allerede hadde mistet henne. Det hele var svært forvirrende, og ikke minst utmattende.

Men allerede morgenen etter, skulle jeg være så heldig å få møte

Bonusmateriale

henne igjen. Det vil si – vi gikk i hverandre midt på Tunsbergs travle handleorg, så grønnsakene hun hadde kjøpt og bøkene jeg bar på falt om hverandre på bakken.

Hun var ute og vandret alene, noe jeg med en gang passet på å benytte til min fordel. Jeg fikk stotret frem at hun vel kanskje var i behov av en som kjente denne byen bedre enn noen annen. Hun hadde lest på leppene mine, og med et smil tok hun frem skriveblokken og den lille blyanten. Spøkefullt spurte hun om jeg kjente vedkommende. Og jeg måtte i så fall gjerne introdusere ham for henne. Fortsatt med et lurt smil om munnen forlot hun meg der, ute av stand til å få frem ett vettukt ord.

Hun lekte med meg ... Hun visste så altfor godt at jeg forgudet henne, og hun gjorde det helt klart at dette spillet var det hun som kontrollerte. Kanskje syntes hun godt om meg. Eller kanskje likte hun bare at jeg lengtet etter henne. Hun kunne ved spillets slutt vise seg å være en sann heks. Likevel klarte jeg ikke å stå imot. Til tross for at jeg la hjertet mitt på hoggstabben, fikk det våge seg. Jeg hadde alt å tape på å la være.

Jeg ble enig med meg selv om at Anselma likte meg godt, men at hun som en sterk kvinne måtte vite at hennes fremtidige mann ikke var en reddhare. At jeg var intelligent, at jeg var utholdende, at jeg virkelig fortjente henne ... Skal jeg være helt ærlig, begynte hun så smått å skremme meg. Var jeg i det hele tatt mann nok for henne? Men frykten for hva hun kunne finne på, gjorde henne bare enda mer uimotståelig.

Tunsberg var ikke en stor by den gangen, så våre veier møttes stadig.

Hver gang gav hun inntrykk av at hun ikke kunne utstå meg. Kanskje gjorde hun heller ikke det akkurat på dette tidspunktet. Jeg var ... nok så pågående. Ja, jeg kan nok ha fremstått litt gal til tider.

Jeg fulgte stort sett etter henne hvor enn hun gikk. Til tross for at jeg forsøkte å holde meg skjult under hetter, bak handelsboder, og inne i store folkemengder, har jeg i senere tid fått vite at hun så altfor godt visste at jeg holdt øye med henne.

Jeg var oppsatt på å koke sammen en vanntett plan for hvor og når jeg kunne slå til på best mulig vis. Før jeg våget å gjøre noe som helst, ville jeg lære mest mulig om henne. Kanskje hadde hun et svakt punkt for en spesiell varmrett, for katter, for turer i måneskinnet – kanskje for litteratur.

Men lite visste jeg, at mens jeg listet meg etter henne gjennom Tunsbergs gater som en annen kjeltring, la hun også planer.

Så var det at jeg en eksepsjonelt varm sommerkveld la i vei på en spassertur ned mot fjorden, i håp om at havbrisen ville kunne kjøle meg ned. Men før jeg nådde kaiområdet ble jeg overfalt av to menn. De var voldsomt sterke. Jeg hadde ingen mulighet til å komme meg løs. Jeg mente å dra kjensel på en av dem, men de bar begge hatter med store bremmer som skygget for ansiktene deres, så jeg kunne ikke være sikker.

Mennene dro meg med gjennom Tunsbergs mest folketomme gater, mens jeg sparket og slo for å komme meg løs. De dyttet meg på et tidspunkt inn i en hestevogn, som med det samme satte av sted ut av byen. De to mennene holdt meg godt fast, så jeg ikke skulle kunne rømme.

Bonusmateriale

«Hva er det dere vil meg?» forsøkte jeg, men mennene sa ikke et ord.

Ikke før vognen stanset, og jeg ble tvunget ut i et mørkt skogholt.

«Du har å holde deg unna Anselma,» sa den ene, i et truende tonefall. «Hun misliker at du forfølger henne.»

«Og hvem er dere, som skal stoppe meg?» sa jeg, om enn med noe ustø stemme.

«Får vi høre at du så mye som befinner deg i samme gate som Anselma igjen, får du med oss å gjøre,» sa han som hadde snakket først.

«Dere har ingenting med hvem jeg ser på!» ropte jeg. Eller i alle fall noe i den duren. Jeg kjente nå smått om senn at motet vendte tilbake. Jeg husker at jeg fortsatte brautende, med noe slikt som ... «Og dere kan bare prøve å true meg! Anselma skal bli min hustru, om jeg så må nedkjempe et par stuter som dere i prosessen!»

Da klarte ikke de to mennene å holde på latteren lenger. De lo så de ristet, og da de tok av seg hattene ble jeg ytterst forvirret. For jeg kjente igjen begge to fra festlaget hos Cvillian, og de hadde begge vært svært så hyggelige mot meg.

«Jeg må si du imponerer,» sa en stemme fra inne mellom trærne, og frem tuslet Anselma. «Terge på deg to av Lord Cvillians fremste krigere. De fleste ville løpt for livet.»

«Du ... Du kan snakke?»

Anselma ba om at Cvillians menn skulle la dem få være i fred, og mennene bukket smilende og satte seg inn i hestevognen igjen.

«Hva er det du tror du holder på med?» sa jeg. «Du har latet som

at du ikke kan høre, helt siden jeg først møtte deg.»

«Og du elsket meg like fullt.»

«Vel, nå er jeg med ett litt mer i tvil ...»

«Du fremstår tøffere i dag enn du gjorde i min fars selskap,» sa hun. «Og jeg må innrømme, at da jeg oppdaget at du spionerte på meg, som en forelsket liten skolegutt, tenkte jeg at denne karen var det ikke mye tæl i. Men jeg syntes du var søt, så jeg lot deg følge etter meg. Og i kveld var du plutselig klar for å sette livet i fare, for min skyld. Du er meg en gåte.»

«Jeg er en gåte? Jeg?»

«Si meg ... Hva er det ved meg som skremmer deg slik?»

Da var det som om en demning brast inne i meg, og all min lengsel og all min frustrasjon rant ut i en flom av ord.

«Det eneste som skremmer meg, er tanken på at du skulle dratt tilbake til Skottland før jeg rakk å finne en måte å få deg til å forstå hvilke følelser du vekker i meg. Dro du hjem, ville jeg fulgt etter. For jeg vil bare være der du er. Ja, du fremstår sterk, men det gjør meg ikke redd. Det betyr bare at du ikke lar hvem som helst vinne din kjærlighet. Du skal selv bestemme hvem som får deg, og når vedkommende får deg. Det gjør deg bare mer uimotståelig. Jeg vet at du er ment for meg – det eneste som står til hinder for at vi blir ett, er at du lar meg få slippe inn. Så ... Vil du slippe meg inn?»

Anselma ble lenge stående og se meg dypt inn i øynene, uten å gi noen form for respons på det jeg nettopp hadde utøst av mitt hjerte. Og jeg vet nå at hun gjorde det for å understreke at det var hun som valgte meg, og ikke omvendt.

Bonusmateriale

«Vi får se ...» sa hun, etter det som hadde føltes som en evighet.
«Kom. Gå med meg. Fortell meg om deg selv.»

Vi spaserte sakte tilbake mot byen. Jeg fortalte henne om min far og min mor, om min oppvekst. Jeg fortalte henne om mine drømmer og mine høye krav til meg selv. Jeg holdt ingenting tilbake. For jeg ønsket virkelig at hun skulle lære å kjenne meg på alle nivåer, slik at vi sakte men sikkert kunne bli flettet sammen.

Anselma fortalte om en streng, men rettferdig far. Om hennes onkel som hadde forsøkt å ta livet av hennes far, og for det ble forvist fra byen. Anselma hadde aldri rukket å bli kjent med sin mor, for hun døde da Anselma var under et år gammel. Hele sitt liv hadde hun tilbrakt ved sin fars side, blant krigerske menn, hvorav en av disse var hennes egen bror.

Anselma hadde lært at hun ikke burde oppgi for mye om seg selv til noen, før hun var sikker på at de var til å stole på. En mann har alltid onde hensikter – inntil det motsatte er bevist, hadde hennes far prentet inn i henne fra ung alder av. «Men bare for å beskytte meg,» sa hun. «Han har alltid ønsket det beste for meg, og den eneste måten han kunne forsikre seg om at jeg var trygg på, var å lære meg å holde festningsmurene sterke, ikke åpnet porten for fremmede.»

Jeg fortalte at jeg allerede hadde rukket å bli kjent med Cormac. Hun sa at det var hun fullt klar over. Var det ikke for at Cormac hadde gått god for meg, ville hun aldri ha gått alene sammen med meg i en fremmed by, på denne tiden av døgnet.

Jeg spurte henne om Cvillian visste hvor vi var, og hun nikket.

«Han går også god for meg?»

Anselma trakk på skuldrene. «Han stoler vel på at jeg har lært å skille klinten fra hveten nå.»

Da blikket hennes nå møtte mitt i halvmørket, så jeg noe nytt. Hun hadde åpnet festningsporten, og det var som om jeg kunne se faklene brenne inne i festningsgården. Men til tross for at jeg var blitt sluppet innenfor murene, visste jeg at det var langt igjen, før jeg var helt inne i festsalen og kunne sette meg til bords med henne, og være sikker på at jeg kunne senke skuldrene – at murene som omgav oss, ikke var hennes murer, men våre. At vi var ett, og at det var oss mot verden.

For hver nye uke kom jeg nærmere målet, og snart kunne jeg for hver time merke hvordan sjelene våre ble mer og mer farget i samme farger, sydd sammen til ett mønster på samme teppe.

En kveld – eller det var vel snarere blitt natt – satt vi ved siden av hverandre ved vannet, og lyttet til bølgeskvulpet. Ord var overfløydige. Vi kjente hverandre snart like godt som vi kjente oss selv. Da blikkene våre møttes denne kvelden, og vi smilte til hverandre, sa øynene våre alt vi hadde på hjertet. Og vi bøyde oss mot hverandre i samme sekund, og gav våre liv til hverandre med et kyss.

Først seks måneder senere, i januar 1243, ble det avholdt bryllup i Tunsberg. Våre fedre hadde begge godtatt bryllupet etter kort tid, og sammen arrangerte de et gilde uten sidestykke.

Men bryllupet var kun en formalitet. Vi hadde allerede gitt hele våre liv til hverandre sommeren før, og vi hadde dessuten vært sikre

Bonusmateriale

på at vi ønsket å stifte en familie sammen. Derfor var det at vår første sønn, Gerwin, ble født allerede tre måneder etter bryllupet, i april 1243. Det var en gledens dag. Hadde jeg ant hva han en dag ville komme til å gjøre, er jeg redd jeg ville ha kvalt ham mens han sov. Men for øyeblikket var vi en lykkelig familie på tre.

Da Cormac året etter giftet seg med blonde og fagre Beate, og hun samme år som Anselma fødte vår andre sønn, Rigerian, frembrakte guttenes søskenbarn, Audun, var vi over skyene av begeistring. De neste tre årene var vi en frydefull gjeng, vi satte familien foran alt, og vi gledet oss over hvert sekund vi fikk tilbringe sammen. Men så ble jeg rastløs igjen ...

Jeg forstår ennå ikke hvordan jeg kunne ønske meg bort fra Anselma ... Men det gjorde jeg altså. Det vil si, jeg ønsket mer enn det Anselma og guttene kunne gi meg. Derfor er det tungt å måtte innrømme for seg selv, at det jeg søkte var hinsides tomt, i forhold til det Anselma og jeg hadde sammen. Ingen magiske krefter, ingen følelse av makt, intet kongerike, ingenting kan måle seg med et smil fra min Anselma.

Men jeg begynte altså å søke etter det jeg opplevde at jeg manglet. Til å begynne med søkte jeg i alle retninger; i litteraturen, i musikken, i naturen og også i mitt eget hjerte ved meditasjon, og jeg begynte å vende blikket ut over Norges landegrensar. En stemme i mitt indre insisterte igjen og igjen på at jeg ikke ville finne det jeg søkte hjemme i Norge, at jeg ville få en mulighet til å bli med på en reise innen kort tid, og at jeg da måtte gripe muligheten.

Jeg fordypet meg i mystisk og mytisk litteratur. Og ett av verkene som grep meg mest, var Snorre Sturlasons Edda om norrøn mytologi fra 1220. Blant alle skikkelsene som ble gjengitt i disse tekstene var det alvene som for alvor fanget min interesse. Det at de tilegnet seg magiske krefter som de brukte imot menneskene, fremsto som sannhet for meg. Og igjen hørte jeg en stemme, og den sa at lysets og mørkets alver fremdeles var å finne i verden – bare ikke slik Snorres Edda gjengav dem.

I året 1247 kom jeg i tale med en eldgammel mann. Det mannen fortalte, skulle komme til å brenne seg fast. Jeg var sikker på at han var ravende full da jeg fant ham, liggende i rennesteinen en sen kveld jeg selv var på vei hjem, etter en fuktig kveld sammen med Cormac, og Beates to brødre. Men jeg forsto raskt at denne mannen ikke var full. Han var bare gammel og så uhyre sliten. Hadde ikke jeg bøyd meg ned for å hjelpe ham, er jeg sikker på at han ville blitt liggende der inntil solen sto opp. For ingen andre ofret ham så mye som et blikk.

Den gamle mannen klarte så vidt å hviske meg i øret hvor han bodde, før han sluknet i armene mine. Jeg bar ham hele veien hjem, til et lite og stakkarlig tømmerhus, der vinden blåste rett inn i stuen gjennom et ødelagt vindu, og hvor rotter og mus løp fritt omkring og spiste opp det lille han hadde igjen av brød og poteter. Jeg fikk ham til sengs, fant et tynt pledd som jeg la over ham, og listet meg mot døren. Men idet jeg skulle til å forlate huset, hørte jeg ham hviske noe, og jeg snudde meg med et sukk. Han hadde hevet seg opp på albue, og med hodet gjorde han tegn til at jeg skulle komme bort til ham.

Bonusmateriale

Nølende gikk jeg tilbake inn i stuen, og jeg satte meg på en tre-stol nær sengen, som var nære ved å knekke under vekten av meg. Den gamle så ut til å være en hårsbredd fra døden, men likevel så de blasse øynene hans på meg med en ungdommelig intensitet. Jeg fikk følelsen av å se rett inn i sjelen til en som hadde erfart ting intet menneske var ment å erfare.

«Jeg skal snart dø,» hvisket han.

Åpenbart, tenkte jeg.

«Men før jeg dør, skal jeg fortelle deg min store hemmelighet. Ikke fordi det er noe spesielt med deg, men rett og slett fordi du er her.»

Jeg nikket og smilte, men i tankene himlet jeg med øynene. Jeg var utslitt og lengtet etter min egen seng.

«Jeg er veldig gammel,» sa mannen videre.

Nok en selvfølgelighet. Jeg var i ferd med å reise meg og gå, da han sa noe som tente en gnist i meg ...

«Jeg ble med det første korstoget til Jerusalem året da jeg fylte tjuufem. Vi reiste fra Europa i august 1095, og jeg vendte først hjem til Norge i 1101. Ikke mulig, tenker du nok ... Hvordan kan jeg vel være så gammel? Fordi ... Jeg fant Urkildens utvalgte.»

Det var vanskelig å tro at denne mannen skulle kunne være over hundre og sytti vintrer gammel, men noe sa meg likevel at det han fortalte faktisk var sant. Eller kanskje ønsket jeg bare så altfor høyt at han skulle snakke sant.

«Fortell meg mer ...» sa jeg, og den gamle brukte sine siste krefter på å fortelle meg om et hemmelig brorskap av trollmenn som kalte seg Vardalenes tjenere. De stilte sine tjenester til disposisjon for

enhver rettferdig mann eller kvinne som ba dem om hjelp. De forholdt seg fullstendig upartiske, og gjorde tjenester for både kristne, muslimer og jøder i nød. De satte rettferdigheten høyest av alt, og gjorde hva enn de kunne for å hjelpe enhver som ble urettmessig behandlet.

Den gamle mannen hikstet plutselig og voldsomt. Jeg kunne se at han var på vei inn i det hinsidige. Han grep tak om armen min.

«La dette være et bevis for at jeg snakker sant,» sa mannen og tente en blå flamme i den ledige hånden. Prestasjonen så ut til å suge siste rest av energi ut av ham, og etter kort tid åndet han ut, og flammen slukket. Hånden som holdt tak om armen min mistet grepet, og blikket hans ble sløret.

Der og da bestemte jeg meg for at jeg skulle finne Urkildens utvalgte. Koste hva det koste ville ...

Bonusmateriale

1. November, 1667

Det var i året 1248 at den engelske benediktinermunken og kronikøren Matthew Paris fikk audiens hos kong Haakon IV Haakonsson. Han fremla et forlokkende tilbud fra kong Louis IX av Frankrike, om å slå følge med ham i et syvende korstog til Jerusalem.

Kong Haakon takket nei til tilbudet.

Men flere av hans menn ønsket så inderlig å få bli med, at kongen, om enn under tvil, innvilget de mellom tjue og tredve mennene dispensasjon fra tjenesten.

Dette ville han aldri ha gjort, var det ikke for at han visste at var hans trofaste verge gjennom flere år, Inge Bårdsson, i Haakons sted, ville ha takket ja til en plass på denne galmannsferden.

Men han understreket likevel at disse mennene ikke hadde noen rett til å titulere seg som hans utsendinger.

Det kom derfor ikke som noen overraskelse at han ble rasende da jeg kom til ham en sen kveldsstund, og i all fortrolighet ba om også å få en plass på ferden.

Han skjelte meg regelrett ut, og kryssforhørte meg om mitt overbevisningsgrunnlag. Han preket for meg om korstogenes meningsløshet, og om nestekjærlighet i stedet for krig og vold.

Men til slutt fikk jeg da endelig avbrutt ham, og jeg presiserte at jeg dro til Jerusalem av helt egne grunner – grunner jeg ikke ønsket å røpe. Jeg ba ham stole på meg.

Og da han en lang stund hadde studert øynene mine, på utkikk

etter løgn og bedrag, og etter at jeg nok en gang hadde understreket at korstogene var en styggedom uten sidestykke, innvilget han også meg en plass.

Haakon og jeg var etter hvert blitt som brødre å regne. Han forsto at jeg ikke løy, og han kunne se i øynene mine hvor viktig denne turen var for meg.

Anselma maktet ikke å forstå hvorfor jeg ble med på denne ferden. Og jeg forventet heller ikke at hun skulle forstå.

Men jeg ba også henne om å stole på meg.

Etter en stund nikket hun motvillig, med blikket vendt vekk fra meg, og med tårevåte kinn.

Ved hennes side sto våre to sønner og kikket bekymret opp på moren sin.

Gerwin var fem vintrer gammel, og jeg kan fortsatt huske det stikkende, anklagende blikket han sendte meg.

Allerede på denne tiden var han en oppvakt gutt.

Rigerian, som var blitt tre vintrer forsto lite. Jeg er sikker på at han forsto at noe var alvorlig galt, men han klarte nok ikke helt å slå fast hva det kunne være ...

Far var blitt en gammel mann, og han var sengeliggende. Den siste tiden hadde han lidd av smerter i magen, og avføringen hans var til tider full av blod. Vi var redde for at han ikke ville klare seg gjennom neste vinter.

Likevel kunne jeg ikke utsette denne reisen. Det var nå eller

Bonusmateriale

aldri.

Samme år, kun en måned etter at jeg hadde reist, skulle min far komme til å dø, syttifire vintre gammel.

Jeg fikk aldri tatt farvel med ham.

To måneder etter at Matthew Paris hadde besøkt den norske kongen, i september 1248, forlot jeg Norge sammen med tjuefem av Haakons menn.

Vi seilte sørover i flere dager, langsmed fastlandet, inntil vi nådde havnebyen Le Havre i Frankrike.

Derfra bar det direkte videre til Kypros, sammen med en fjerdedel av Louis IXs fullstendige hær. Der skulle alle, etter planen, bli værende gjennom vinteren, for så å gå til angrep på byen Damietta i Egypt. Men jeg ble rastløs allerede etter et par uker. Jeg hadde, som nevnt, egne planer for denne reisen.

Natt til tredje oktober i 1248, snek jeg meg ut av leieren, kun med mat og drikke for noen dager, et tveegget sverd og en dolk. Jeg var heldig, og fikk omgående bli med et handelsskip med kurs mot Damietta.

Louis mente at Damietta var en strategisk by å innta, skulle han klare å ta Jerusalem ved makt.

6. juni, året etter, klarte Louis og hans menn å overta makten i Damietta. Men gleden skulle bli kortvarig. De skulle senere bli tatt til fange.

Jeg er med andre ord glad for at jeg reiste da jeg gjorde.

Fra Damietta bar det videre til hest. Først sørover, så østover, og til slutt nordover igjen.

Det skulle ta meg seks dager å ri de omlag fire hundre kilometerne fra Damietta til Jerusalem, gjennom tørre og fremmede ørkenområder, som til tider var uutholdelig varme.

To ganger ble jeg jaget av ville røvere, som vel tenkte jeg var en villfarene korsfarer med gull og edelstener i store mengder. Men sverdet reddet meg begge gangene.

En gang var jeg nære ved å omkomme av tørst, da jeg hadde gått tom for vann den tredje dagen på reisefot. En gammel beduin reddet mitt liv. Han gav meg vann å drikke, og vi spiste et grillet lam sammen, før jeg reiste videre – med vann for to dager i lasten.

Til tross for tørst og hunger og røvere, kom jeg endelig frem til Jerusalem, en varm ettermiddag, 8. oktober 1248.

Byens murer av brun sten, var et mektig skue. Lydene og luktene var fremmede, det kilte i magen, slik jeg ikke hadde opplevd det siden jeg var en liten gutt ute på oppdagelsesferd.

For jeg visste, at innenfor disse murene ventet Vardalenes tjenerne og Urkildens utvalgte på meg. Hvis de da fremdeles befant seg i Jerusalem. Kan hende var disse trollmennene nomader – aldri for lenge på ett sted.

Tvilen stakk i brystet, men jeg gikk like fullt av hesten, og med et fast grep om tøylene, vandret jeg målbevisst inn gjennom den mektige, buede byporten, i en folkemengde som rant inn i Jerusalems gater som en ustyrlig elv.

Bonusmateriale

Blandingen av lukter og lyder innenfor bymuren var overveldende.

Krydder, svette, tjære, lukten av stekt kjøtt.

Og det fremsto for meg som om alle byens innbyggere talte ulike språk. Der var afrikanere, arabere, menn fra Østen og europeere om hverandre.

Gatene var stedvis belagt med brosten, men for det meste var de dekket av lys sand som ble virvlet opp av de hundrevis av spaserende, handlende, diskuterende voksne, og ikke minst de lekende barna. Menneskene omkring meg ble uklare, og var de tilstrekkelig langt borte, gled de i hverandre.

Husene var enten bygget av brun leire eller av store murstener. Og flere hus hadde terrasser på taket, hvor kvinner lo og skrålte mens de banket klesplagg tørre og hengte dem opp til tørk i den stekende solen. Hvor enn jeg så vokste høye palmer, med frodige grønne blader som sto i stor kontrast til alt det tørre og golde. Men sammen med de vevde teppene i rødt, gult, grønt og blått; kjortlene og kjolene i alle tenkelige farger, samt den klare blå himmelen, ble helheten særdeles vakker. Ved byens midte så jeg nå en stor skinnende kuppel av gull. Den strakte seg høyt mot himmelen, og fikk alt det omkringliggende, de tidvis slående byggverkene – byggverk med søyleganger og intrikate utskjæringer, til å fremstå som intet annet enn sanddyner.

Jeg dro hetten på kappen min over hodet, for ikke å vekke oppmerksomhet. Og jeg vocket meg for å møte fremmedes blikk.

Tungen min var tørr som ørkenen jeg nettopp hadde kommet

levende ifra. Jeg dro derfor hesten med meg inn i en avstikkergate, tok frem en av skinnposene med vann, og helte grådig i meg av den nå glovarme væsken.

Hvordan skulle jeg klare å finne disse trollmennene? Ville jeg kanskje ende opp med å dra tomhendt hjem? Og ikke talte jeg språket, så om jeg så skulle klare å finne dem, ville jeg da klare å legge frem min sak?

Men i samme øyeblikk hørte jeg en stemme som talte på et språk jeg kunne svært så godt – italiensk. Og en gnist av håp ble på ny tent i mitt indre.

Jeg kikket opp, og da jeg fikk se ham, ble jeg umiddelbart redd for å snakke med ham. Han var omlag en halv meter høyere enn meg, og bar en kraftig rustning. I beltet hadde han et langt tveegget sverd, og ene siden av ansiktet hans var fullstendig vansiret. Han bar en lapp over det ene øyet, og det så ut til at han ved flere anledninger var blitt kuttet i ansiktet – enkelte av arrene så helt ferske ut.

Men så hørte jeg ham le. En vennlig latter. Jeg dro hesten etter meg, tok hetten av hodet og rettet meg opp i ryggen.

Førsteintrykk var like viktig den gang som det er i dag. Jeg lot være å klappe ham på skulderen, men ventet inntil mannens reisefølge gjorde ham oppmerksom på meg. Og da han snudde seg, var jeg nær ved å løpe der ifra. Jeg bet frykten i meg og bukket dypt.

«Mitt navn er Laurentius Priva II,» sa jeg, på stødig italiensk. Og til min lettelse lyste mannen opp. Han grep tak i hånden min med en neve som nok kunne ha knust marmor, og han var nær ved å riste armen min i stykker.

Bonusmateriale

«Så ... En mann fra Laurentum, alene på disse kanter?» sa han.
«Hva bringer deg hit?»

«Jeg er nok ikke fra Laurentum,» sa jeg, og smilte. «Min far var italiener. Jeg er fra Norge.»

Mannen så et øyeblikk forvirret ut, men så sprakk ansiktet hans opp i et nytt smil.

«En viking!» brølte han, og klappet meg så hardt på skulderen, at jeg var redd den gikk ut av ledd. Så smilte han lurt. «Du er her på jakt etter rikdom du også?»

«På sett og vis, ja,» sa jeg. «Men ikke gull og edelstener.»

«Hva slags rikdom er det du søker, om ikke gull og edelstener?»

Det ante meg at denne mannen ikke ville ane hvor jeg kunne finne det søkte, men det var verdt et forsøk.

«Jeg leter etter en orden som kaller seg Vardalenes tjenere. Jeg ønsker å snakke med lederen deres, Urkildens utvalgte ...»

«Jeg aner ikke hvor du finner dem,» hveste italieneren, som om han snakket om en vederstyggelighet. «Jeg har hørt snakk om disse såkalt upartiske hjelperne ...» Jeg var ikke i stand til å legge skjul på hvor overrasket og glad jeg ble. «En nær venn av meg påstår at de har hjulpet ham – og at de er ... magiske.» Han studerte meg fra topp til tå. «Tukler du med magi, herr Priva?»

«Kan jeg få møte denne vennen din?» sa jeg. Og for å få ham i et mildere humør, fortsatte jeg: «Jeg ... Jeg kan betale dere godt, begge to.» En løgn, selvfølgelig. Og jeg angret i det samme jeg sa det.

Ansiktsuttrykket til italieneren ble brått mildere. «Møt meg her etter at solen har gått ned. Så tar jeg med vennen min.»

Med det forlot han meg, og jeg ble overlatt til å vente, uten noen form for garanti for at mannen ville komme tilbake, eller at han ikke hadde drevet gjøn med meg.

Varmen var uutholdelig i de trange gatene, og jeg drakk raskt opp resten av vannet jeg hadde igjen. Hesten min var like utmattet som meg. Den prustet og peste som om den var i ferd med å stryke med.

Da solen endelig gikk ned, ble luften endelig kjøligere og gatene tømtes for mennesker. Jeg var tørst nok til å kunne ha drukket vann rett fra rennesteinen, da jeg endelig så den italienske ridderen liste seg ut på plassen der vi tidligere hadde snakket sammen. Han kom i følge med en ny mann. En lav araber med langt, svart skjegg. Han bar en skitten kjortel, og holdt en sabel i den ene hånden.

Jeg tjoret hesten til en palme, og gikk med svimle steg ut på den folketomme, åpne plassen. Da de fikk øye på meg, kom de meg raskt i møte.

«Dette er mannen jeg nevnte tidligere,» sa italieneren. «Han kan vise vei til disse trollmennene du søker. Men først betalingen.»

Jeg ble umiddelbart fylt av en hel rekke motstridende følelser. Lettelse, redsel, forventning, skepsis ... «Jeg betaler når jeg vet at dere snakker sant.»

En bred fure kom til syne mellom italienerens buskete øyenbryn. «Kan jeg eksempelvis stole på at dere ikke vil skade meg?» «Jeg gir deg mitt ord. Mer enn det, er ingen forunt i denne byen.»

Jeg nikket kort. «Og du forstår nok bedre enn noen at en manns

Bonusmateriale

ord ikke er verdt et gram med gull. Ingen betaling før varen presenteres.»

«Dersom du prøver deg på noe ...»

«Du trenger ikke uroe deg, min venn. La meg hente hesten min,» avbrøt jeg, og gikk med raske steg tilbake over plassen. Hesten klarte bare så vidt å komme seg på bena.

«Vi trenger vann. Begge to,» sa jeg, da jeg omsider hadde fått hesten til å gå de femti meterne tilbake til italieneren og araberer. Jeg lo en sliten latter, og italieneren nikket alvorlig.

«Selvfølgelig,» sa han.

«Du har ikke fortalt meg hva du heter,» sa jeg.

”Jeg har bodd her lenge nok til at jeg ikke oppgir navnet mitt til fremmede, herr Priva.”

Jeg nikket ettertenksomt. De to mennene ledet meg hurtig men stille, lenger inn i hjertet av Jerusalem, og jeg kunne bare håpe at de var til å stole på.

Jerusalem var virkelig en labyrint. Hadde de to mennene overlatt meg til meg selv, ville jeg brukt lang tid på å finne veien ut av byen, spesielt i tussmørket som nå omgav oss.

Vi styrte utenom de største gatene, til tross for at alle byens gater praktisk talt var tomme for mennesker. Vi holdt oss til de smale sidegatene, der kristne munkar satt i små grupper og drakk vin og hikket og klukklo, der skjøger i stillhet solgte sin kropp, der drukne menn sloss over alt og ingenting, der folk nok sikkert plutselig forsvant uten et spor – der ingen ofret oss et ekstra blikk.

De to navnløse mennene førte meg med forbi den enorme bygningen med gullkuppel, en muslimsk moske. Vi stoppet ikke opp før vi nådde bymuren på det jeg forsto måtte være motsatt side av byen. Det var visstnok her araberer hadde sin bolig. Han sa at han snarlig kom tilbake, og fortet seg inn gjennom en lav, åpen dør.

Jeg kunne høre en kvinnes oppbrakte stemme inne i huset, og at araberer svarte henne kort og konsist, før hun brått ble helt stille.

Et øyeblikk senere var han igjen ute på gaten. Han holdt en pergamentrull i hendene. Han rullet den ut, og på innsiden var det tegnet et kart.

Italieneren forklarte at kartet viste et nettverk av underjordiske tunneler i Jerusalem, som denne araberer hadde tegnet etter hukommelsen, sist gang han ble ført med til Vardalenes tjeneres hemmelige tilholdssted.

Han hadde fått bind for øynene, men skulle i følge italieneren ha eksepsjonelt god retningssans og hukommelse.

En mann kan bli mistroisk av mindre, men hva annet hadde jeg vel å gå på. Jeg fikk tillatelse til å kopiere kartet over til et nytt stykke skinn, og fortsatt var avtalen at jeg skulle betale dem når jeg hadde funnet det jeg søkte.

Jeg tok meg god tid, og kopierte den intrikate labyrinten etter beste evne. Da jeg var klar, gav jeg originalen tilbake til araberer.

Vi fikk vann og slukket tørsten, og jeg takket for hjelpen. Arabereren pekte ut retningen for meg. Han hadde sagt jeg ville finne en trapp som ledet ned i bakken, et par kvartaler lenger borte. Jeg ville måtte bryte opp en kjetting for å komme inn i det underjordiske tunnelsys-

Bonusmateriale

temet, men det skulle ikke være noe vakthold der på denne tiden av døgnet.

Ganske riktig. Ingen vakter ved trappenedgangen. Jeg tjoret hesten til en ny palme, og plukket ned en fakkellike fra en vegg like ved. Jeg fortet meg ned trappen, og vred av kjettingen med sverdet. Jeg rullet ut kartet, og satte til å gå. Kroppen min var sårt i behov av søvn, men trangen til å nå frem, og håpet om at jeg nå var svært nær, holdt meg gående.

Etter flere timers vandring, kunne jeg gjennom de tynne glipene mellom stenene se at solen var i ferd med å stå opp. Tynne lysstråler fant veien inn i tunnelen, og jeg hørte lyden av steg, og av traller som rullet over brostein – og jeg følte brått at jeg aldeles ikke var noe nærmere å finne Vardalenes tjenere ...

Til slutt hadde jeg ikke annet valg enn å gi etter for søvnen. Jeg rakk knapt å sette meg før jeg forsvant inn i en dyp søvn.

Da jeg våknet, var ikke lenger lyset oppe fra gatene like sterkt. Jeg måtte ha sovet i mange timer. Jeg følte jeg hadde kastet bort verdifull tid. På den annen side var jeg nå full av energi.

Jeg reiste meg, rullet ut kartet.

Fakkelen hadde sluknet mens jeg sov, men lyset fra alle sprekker og sprinkler gjorde så jeg likevel maktet å lese kartet nokså godt. Jeg var nødt til å finne frem før mørket falt på. Jeg kunne ikke utstå tanken på en søvnløs natt med venting, og løp derfor videre gjennom de trange tunnelene. Det fikk bare være at jeg innimellom endte opp med å gå i sirkel – det ville jeg ha gjort, om jeg så tok det mer med ro.

Da jeg endelig endte opp i et rom hvor to tunneler jeg ikke kunne huske å ha sett tidligere, ledet i hver sin retning, viste selvfølgelig ikke kartet et rom hvor to tunneler ledet i hver sin retning. Araberen hadde tross alt hatt bind for øynene ... Hvordan kunne vel han vite at det var en tunnel nummer to.

Nå lå valget på meg.

Jeg ble en stund stående og studere veggene som omgav tunnelåpningene, på utkikk etter symboler som kunne gi meg en indikasjon. Jeg tok meg selv i å lukte på luften i tunnelåpningene, og innså at jeg ikke hadde noen forutsetninger for å velge rett. Jeg plukket opp en kvist. Hev den opp i luften. Da den landet på bakken, pekte den mot høyre. Jeg valgte tunnelen til høyre.

Det skulle vise seg at jeg hadde gjort et godt valg. Etter å ha tilbakelagt en lengre strekning med prøvende skritt gjennom fullkomment mørke, kunne jeg med ett skimte et lys der fremme.

Jeg satte opp farten, og stanset ved et firkantet hull i veggen. Ikke større enn én ganger en halv meter. Jeg lente meg frem og myste inn i en lang sjakt, som endte i et rom hvor lyset blafret. Fakler, kanskje.

Jeg ålte meg inn i sjakten og krabbet på alle fire, inntil jeg nådde katakomben på motsatt side. Et titalls fakler flammet insisterende på alle fire vegger, og et stort fat med olje sto i full fyr midt på gulvet.

Taket var buet, og ble holdt oppe av fem søyler; en søyle i hvert hjørne, en midt i rommet, bak oljefatet.

Veggen lengst inne i rommet var dekorert med et enormt kart over den kjente verden, samt flere land jeg aldri hadde hørt tale om.

Bonusmateriale

Byer var merket av med røde piler, og et hundretalls streker i ulike farger var blitt tegnet opp på kryss og tvers av kontinentene, som et innfløkt edderkoppnett.

Jeg gikk ut på gulvet, listet meg gjennom rommet, forbi det brennende oljefatet, rundt den midterste søylen. Et bord av mørkt tre sto inne i et hulrom i veggen. Det var dekket av pergamentruller og kart.

Til høyre ledet en dør videre. Den var omgitt av utskjæringer av menn i krig mot mørke skapninger, voldsomme beist.

Jeg våget meg videre gjennom døråpningen, og i gangen utenfor ledet en trapp lenger ned i mørket. For hvert steg jeg tok, ble lyden av stemmer klarere.

Ved bunnen av trappen ledet en gang frem til en ny døråpning. Der jeg sakte listet meg mot det uvisse, holdt jeg ubevisst pusten, redd for å bli oppdaget. Jeg ante ikke hvem disse menneskene var, hvordan de ville ta imot meg. Om de i det hele tatt ville spare livet mitt ...

Vel fremme ved åpningen våget jeg meg til å stikke hodet frem, og ... jeg ble oppdaget med det samme. En mann i mørk kappe og med gråsprengt hår gredd bakover, sto på et platå midt i rommet, bak en talerstol. Jeg var sikker på at skyggene holdt meg skjult, men han så meg rett i øynene.

«Hva vil du?» ropte han. På engelsk. «Vis deg selv!»

Jeg vurderte et kort øyeblikk å løpe der ifra. I stedet tok jeg et dypt åndedrag og gikk rakrygget inn i rommet.

Mannen på talerstolen så på meg med flammende øyne, med hodet så vidt bøyd bakover. Han fremsto noe fortørnet.

På de enkleste trestoler langs rommets vegger satt femten, kan-

skje tjue menn og kvinner, alle kledd i fotside kapper i brunt, svart eller hvitt, og alle med hansker på høyre hånd – hvite, gule, svarte, lilla, røde. De så alle like rasende ut.

«Snakker du engelsk?» sa mannen på talerstolen.

Jeg nikket raskt.

«Ja, så forklar deg selv,» insisterte han.

Jeg sukket og fremla min sak i enkle ord.

Jeg begynte med samtalen med den gamle mannen hjemme i Norge, og hvordan det han hadde sagt hadde vekket en iver i meg. Jeg fortalte om den krevende reisen til Jerusalem, om kartet jeg hadde fått av araberene.

«Men jeg er ikke kommet hit med noen forespørsel om hjelp,» sa jeg avslutningsvis. «Jeg er her, fordi jeg ønsker å slutte meg til deres orden.»

Mannen på talerstolen hadde lagt armene i kors, og han så på meg med en blanding av skepsis og forlystelse.

«Hvem sier at dette er en orden?»

«Dere er Vardalenes tjenere. Og jeg har reist langt for å finne dere. Min sjel har endelig funnet det den har leitet etter i så mange år. Jeg trudde jeg hadde alt, men da den eldre mannen fortalte meg om dere, forsto jeg at det var å tjene side om side med dere jeg har søkt.»

Det ble lenge helt stille, før mannen på talerstolen tok til orde. «Kom.» Jeg nøyte. «Ikke vær redd, min venn.»

Jeg gikk den korte veien frem til platået. Den eldre mannen, som nå ikke lenger så like streng ut, kom ned til meg og la en arm om skuldrene mine.

Bonusmateriale

«Jeg ønsker å snakke med Urkildens utvalgte,» sa jeg.

«Du snakker allerede med ham,» sa han, og smilte vennlig. Han så meg dypt inn i øynene, og jeg opplevde at han sto meg nærmere enn noe annet menneske. Som om han sto på innsiden av sjelen min, sammen med meg; at vi så omgivelsene gjennom samme par med øyne. Bedre evner jeg ikke å forklare det jeg opplevde. Det var skremmende men beroligende, lammende men befriende.

«Du er en mann etter Vardalenes hjerte, Laurentius Priva II.»

«Hvordan vet du hva jeg heter?»

«Svarene kommer,» svarte han rolig. «Mitt navn er Histerios.»

Natten brakte mange svar.

Før Histerios sluttet seg til ordenen het han Edward Pillton.

Histerios var et dekknavn. De hadde alle bytte navn. Ordenen opererte i skyggene. Ingen higen etter anerkjennelse, ingen innblanding fra uønsket hold.

«Vi ville blitt jaget av både kristne, jøder og muslimer. I deres øyne er det vi gjør av det onde. De er selvfølgelig hyklere, alle sammen. At de er redde for den makten vi besitter, er forståelig. Men vi kjemper alle for det godes seier over det onde.»

Histerios gjorde sitt ytterste for å tøyse sinnet, men øynene hans bedro ham. Jeg klandret ham ikke. De satte sine liv på spill i rettferdighetens navn, men ble jaget som løshunder.

I flere dager ble jeg hos Vardalenes tjenere. Gjennom lange dager og netter fikk jeg lære mer om Urkilden; opphavet til all form for magisk

styrke; Vardalene; sjelene til alle døde trollmenn, forent i ett og samme råd. Fra Vardalene var det Histerios fikk all sin visdom, all sin styrke. Jeg lærte om ordenens levemåte og tro. Og Histerios fremviste overveldende bevis på evnene han var i besittelse av. Han gjorde gråsten om til gull, brakte et levende bilde av Anselma, Gerwin og Rigerian opp på en av veggene i katakomben, gjorde så gjenstander fløy over rommet mot seg, og førte oss på magisk vis opp i Jerusalems gater, uten at noen kunne se oss. Og på sin vei gjennom gatene helbredet han de som var i behov av helbredelse, gav vann å drikke til de som var tørste. For som han sa; «Vi springer alle ut fra den samme kilden, alle er vi del av det samme legemet. Hvordan kan vi da gå forbi et lidende lem, uten å foreta oss noe?»

Dette var i sannhet en vis og mektig mann, og jeg ønsket mer enn noe annet å få oppleve det han hadde fått oppleve.

«Hvordan blir jeg en av Vardalenes tjenere?» spurte jeg igjen, på den femte dagen.

«Du beviser at hjertet ditt ligger i å tjene din neste, at du ikke er en som vil røpe vår hemmelige orden, og at du er villig til å gjøre hva som helst på ordre fra meg. Og når jeg sier meg, mener jeg Vardalene.»

«Jeg vet at det er dette jeg ønsker.»

«Ord er av liten betydning. Kun gjennom gjerninger vil du kunne bevise at du besitter integriteten og evnene som gjør deg verdig til en stol i vårt råd.» Han tok en kort kunstpause før han fortsatte. «Du vil få tre oppgaver,» sa han. «Og du må løse alle tre oppgavene plettfritt, skal vi i det hele tatt vurdere deg for opptak.»

Bonusmateriale

Den første oppgaven besto i å hjelpe tre personer som jeg så virkelig led, hver dag i en uke, uten å forvente noe som helst til gjengjeld.

«Ikke bekymre deg for mat og drikke. Det vil bli gitt deg, dersom du er overbevist om det,» sa Histerios før jeg forlot den trygge katakomben, for å begi meg ut i Jerusalems gater på egenhånd. «Husk at jeg til enhver tid ser inn i sjelen din. Jeg vil vite det dersom du ikke er en oppriktig tjener.»

Jeg bukket kort, og satte av gårde, med et nytt kart over det underjordiske tunnelsystemet i hendene. Jeg var redd for at jeg ikke skulle klare å løse opptaksprøvene på tilfredsstillende vis. Nå var det fullt og helt opp til meg. Mislyktes jeg, ville jeg måtte reise hjem, med intet annet enn en evig rekke spørsmål og et tonn av fortvilelse i bagasjen.

Det var sen ettermiddag da jeg fant trappen som ledet opp til bakkenivå. Fortsatt var det altfor varmt, og den lave solen gjorde så bygninger, trær og mennesker kastet lange skygger.

Jeg hadde allerede meditert en god stund, og nærmest grublet meg i hjel før jeg i det hele tatt hadde rukket å komme meg opp i gatene for å påbegynne den første oppgaven. Det var langt ifra en enkel oppgave. For i mitt indre visste jeg jo så altfor godt, at jeg kun hjalp disse menneskene fordi jeg ønsket å tilegne meg en plass i rådet til Vardalenes tjenere. Så hvordan kunne jeg da lykkes med denne oppgaven?

Vel, det første jeg måtte gjøre, var vel da å kvitte meg med ønsket om opptakelse i ordenen. Og eneste måten å gjøre det på, var å gi opp før jeg allerede hadde begynt. Det var selvfølgelig uhyre vanskelig å gi slipp på drømmen min, men samtidig virket denne første oppgaven

så umulig, at jeg innså at jeg nok delvis allerede hadde gitt opp. Jeg vil aldri klare dette, sa jeg til meg selv. Det er umulig.

Helt til solen gikk ned, gikk jeg og veide alternativene opp mot hverandre. Og ved flere anledninger forsøkte jeg å hjelpe syke, gamle og sinnsforvirrede, men ... hele tiden dukket ønsket om opptakelse opp, og jeg visste at jeg allerede hadde mislyktes.

Jeg grublet gjennom hele natten, inntil jeg kom frem til at det bare var å reise hjem. Det var underlig. For en del av meg skrek at jeg måtte ta meg sammen, at jeg ikke kunne gi opp så lett. Og burde jeg ikke først ta turen innom Histerios og Vardalenes tjenere for å ta farvel? Nei, jeg skammet meg for mye, og samtidig visste jeg jo at han fulgte med på alt jeg tenkte. Da måtte det vel holde med et stille farvel i mitt indre.

Jeg formulerte et stille farvel og hvisket ordene ut i nattemørket, før jeg gikk slukøret ut av byen.

Ikke hadde jeg mat, ikke hadde jeg drikke. Men jeg kunne ikke bli i denne byen lengre. Det gjorde for vondt. Jeg ville bare bort.

Jeg vandret ut i det golde landskapet utenfor byen, opp åssider og ned bratte skrenter. Jeg stoppet ikke før solen sto opp, og jeg befant meg i nærheten av en liten ansamling murhus, hvor geiter brekte og søvnige gjetergutter i vide kjortler og med trestaver i hendene kikket undrende på meg.

Jeg orket ikke engang å nikke til hilsen. Jeg var så sliten, så tørst, så forvirret og tom for livsgnist på alle måter ... For hvert steg jeg

Bonusmateriale

tok, kjente jeg hjertet mitt slå nye sprekker. Snart ville det gi opp. Og midt mellom husene kollapset jeg, og to av de unge gjeterguttene kom løpende til for å hjelpe meg.

Jeg husker kun bruddstykker av de neste timene. De fikk i meg noe mat og litt drikke, såpass kan jeg si. Var det ikke for det, ville jeg nok ikke ha sittet her i dag.

Morgenen etter våknet jeg i en seng, med et geiteskinn bredd over meg. Jeg var behagelig varm, og kjente verken tegn til sult eller tørst. Jeg følte meg virkelig klar for å påbegynne neste etappe på reisen hjem til min kjære Anselma.

Jeg hadde på et vis slått meg til ro med at jeg ikke ville bli en av Vardalenes tjenere. For jeg hadde min kjære Anselma, og våre to fantastiske gutter å dra hjem til. Og jeg kjente at jeg var overmåte takknemlig for det.

Men det skulle vise seg at jeg ikke skulle få reise hjem ennå. Ikke på en lang stund, faktisk ...

For utenfor huset jeg lå i, kunne jeg nå høre oppkavede stemmer. Og jeg hørte hyl av sinne og av smerte.

Jeg var raskt på bena. Da jeg kikket ut gjennom vinduet, så jeg fem menn i enkle rustninger, og med persernes karakteristiske ansiktsdekkende tørklær. En av dem holdt en eldre mann i et fast grep, og han skjelte ham ut.

Før jeg rakk å komme meg i skjul, møtte jeg blikket til en av dem. Og han gav signal til de andre. Så var det altså meg de leitet etter

...

Jeg kunne høre dem nærme seg, men jeg hadde ingen rømningsvei. Få sekunder senere var de i rommet sammen med meg.

En av dem grep tak i meg, og dro meg opp fra hjørnet jeg krøkte meg sammen i – nådeløst og med stor kraft.

Uten et ord til forklaring, dro de meg med.

De bandt hendene mine bak ryggen, og dro en mørk sekk over hodet mitt.

Så ble jeg plassert på en kamel, og øyeblikket etter var vi på vei bort fra mine gode hjelpere.

Hvem var disse mennene?

Hva ville de meg?

Jeg kjente panikken i form av grøsninger nedover ryggen.

Etter en evig lang ridetur, stoppet vi endelig. Jeg kunne høre kommanderende og diskuterende menns stemmer på alle kanter.

En av disse mennene dro meg av kamelen, og jeg ble ført snublende med gjennom ganger, nedover trapper.

Så ble jeg plassert på en stol, og hetten ble endelig tatt av meg. Foruten én enkelt fakkell i hjørnet lengst borte, var det helt mørkt i rommet.

«Mister Priva,» sa en stemme, på gebrokkent engelsk. «Du kjenner tilholdsstedet til Vardalenes utvalgte. Hvor er det? Si det med det samme, og vi vil spare deg for smerte. Nekt å hjelpe oss, og vi vil frembringe midler som vil få deg til å snakke.»

Hvordan i all verden ..? Hadde jeg snakket i søvne? Hadde noen angitt meg? Hvem skulle det i så fall ha vært? Jeg hadde ikke snakket

Bonusmateriale

med en sjel om dette ...

«Jeg ... Jeg vet ikke hva du snakker om,» sa jeg.

Aldri om jeg ville røpe tilholdsstedet til disse barmhjertige hjelperne. De fikk gjøre hva de ville med meg ... Om det så kom til stykket, ville jeg la dem drepe meg ... For jeg kom ikke til å snakke. Aldri.

De neste tre, fire eller fem døgnene var de verste i mitt liv.

De gjorde grufulle ting mot meg. Smertefulle ting, med kniver og tener. De slo meg og slo meg, inntil jeg lå bevisstløs på gulvet. De holdt hodet mitt under vann – hver gang litt for lenge, så jeg svelget vann ... De lot meg kun sove i en time eller to av gangen. Men jeg visste at de til enhver tid kunne komme inn i rommet og dra meg med tilbake til torturbenken, så jeg fikk ikke sove mer enn noen minutter av gangen. Jeg hadde uansett så vondt i kroppen, at jeg våknet hver gang jeg så vidt beveget meg. Jeg ante ikke hvor lenge jeg kom til å måtte bli der, eller om jeg i det hele tatt ville komme fra det med livet.

Men jeg holdt munnen min lukket.

Og jeg kunne se det på dem, at de begynte å gå lei av å ikke oppnå noe. Kanskje var det også små hint til tvil jeg så i øynene deres? Vet denne mannen i det hele tatt noe som helst?

Jeg aner ikke når på døgnet de bestemte seg for at nok fikk være nok, og lempet meg ut i ørkenen for å dø. Jeg var bevisstløs under hele turen ut i det øde landskapet. Da jeg våknet, ante jeg ikke hvor jeg var. Solen var i ferd med å stå opp, og det ble raskt varmere.

Jeg fikk stablet meg på bena, og jeg så utover et tørt og øde landskap, der kun et fåtall busker hadde overlevd varmen og tørken. Jeg kunne ikke se bebyggelse.

Jeg hadde klart å lure dem til å tro at jeg ikke ante noe som helst. Håpte jeg, i alle fall ... Kanskje hadde jeg snakket i søvne, eller mens jeg lå halvveis bevisstløs på gulvet i en pøl av mitt eget blod.

Om ikke annet, var jeg i live. Jeg hadde fortsatt mulighet til å komme meg hjem til Anselma.

Å, som jeg savnet henne, der jeg gikk på såre ben gjennom brennende hete. Jeg innså da hvor sårt jeg trengte henne. Da jeg var hos henne, hadde det jeg søkte i Jerusalem fremstått som noe jeg ikke kunne få hvis jeg ble hos henne. Hun hadde vært til hinder for drømmene mine. Nå innså jeg at jeg selvfølgelig ønsket å dele alt med Anselma. Uten henne, var alt annet i denne verden for ingenting å regne. Nå var drømmene mine til hinder for det eneste jeg ønsket – å komme hjem til Anselma.

Jeg følte jeg vandret i en evighet, det ene tunge steget etter det andre. Til slutt kunne jeg ikke lenger kjenne bena mine. Kroppen gikk så å si av seg selv. Inntil den ikke klarte å gå lenger, og jeg falt om og besvimte av utmattelse.

Da jeg kom til meg selv, lå jeg på en seng med et rødt teppe av fløyel over meg. Rommet jeg lå i beveget seg, og etter hvert som jeg ble klarere i hodet innså jeg at jeg lå inne i en vogn i bevegelse.

Jeg satte meg brått opp, og det svimlet for meg. Ved siden av

Bonusmateriale

meg sto en kopp og en karaffel. Jeg helte innholdet i karaffelen – klart vann – over i glasset, og drakk av hjertens lyst.

Et øyeblikk ble jeg sittende og puste rolig og kontrollert, for å gjenvinne styrke. Så reiste jeg meg, og kikket ut gjennom en glipe i tøyen som utgjorde veggene omkring meg.

En ung arabisk kusk pisket de to kamelene som dro vognen, som om vi skulle ha hatt djevelen i ryggen.

«Excuse me,» sa jeg, og kusken dro hardt i tøylene, så kamelene bråstoppet og jeg falt gjennom veggen av tøy og landet pladask på benken ved siden av den unge mannen.

«Å, du er våken,» svarte han, på gebrokkent engelsk. «Bra.»

«Hvem er du?» spurte jeg, og fikk kavet meg opp i sittende stilling.

Den unge kusken, som ikke kunne være mer enn atten vintrer gammel, klasket piskan forsiktig mot kamelenes bakender.

«Jeg er Ahjid,» sa han. «Jeg fant deg. Jeg trudde du var død. Men du lever. Fantastisk.»

Han smilte bredt, men jeg kunne samtidig spore engstelse i ansiktet hans. Denne unge gutten var ingen trussel. Jeg kunne senke skuldrene.

«Takk,» sa jeg. «Av hele mitt hjerte. Takk.»

«Bare hyggelig,» sa han, like blidt.

«Hvor er vi på vei?»

«Til Damietta.»

«Damietta?!»

Jeg smilte bredt. Det var ikke til å tro.

«Jeg vet ikke hvor du skulle. Men Damietta er vel uansett bedre enn å bli liggende ute i ørkenen.»

Jeg måtte le.

«Jo,» sa jeg. «Mye bedre.»

Ungguten førte vognen ut til havet, der vi endelig kunne kjenne en avkjølende bris og ta en etterlengtet svømmetur.

Vi fulgte kysten vestover, nesten hele veien til Damietta. For det meste var landskapet brunt, goldt og det var stekende varmt, men enkelte steder passerte vi grønne oaser, hvor vi kunne hvile i skyggen fra store palmeblader.

Den unge kusken hadde fraktet varer mellom byene langs havet her i flere år, og han var full av underholdende anekdoter fra landsbyene vi passerte. Vi hadde knapt et kjedelig øyeblikk.

Jeg ble derfor nesten vemodig da han pekte, og sa at byen der fremme var Damietta. Jeg ønsket ikke at våre veier skulle skilles. Han hadde vært en trygg havn de få dagene jeg hadde fått lov til å reise sammen med ham.

Men vemodigheten ble raskt erstattet av uro. For selv om ingen i denne byen var klar over det ennå, visste jeg så altfor godt at Louis IX og hans menn ville ankomme byen om få måneder, i den hensikt å ta over byen med makt. Det var en irrasjonell uro selvfølgelig, men like fullt en uro.

Jeg dro hetten på kappen over hodet, da jeg trakk ut av vognen og takket min redningsmann for hjelpen.

Bonusmateriale

«Hva skal du ha til takk? Jeg har ikke mye, men noe vil jeg gi deg,» sa jeg raskt, ivrig etter å finne en bakgate eller noe å komme meg i skjul bak, så jeg kunne tenke igjennom mitt neste trekk.

«Å, ingenting,» sa den unge karen, og smilte et noe vemodig smil. «For meg er det belønning nok at du lever.»

«Det er meget storsinnet av deg,» sa jeg, og bukket dypt. «Så skilles våre veier her.»

«Måtte våre veier føre oss til det gode i livet,» sa han og nikket kort, før han slo reinene mot kamelenes rygger, og vognen rullet knirkende nedover gaten og forsvant rundt et hjørne.

Nå ville jeg hjem til Anselma og guttene så fort som overhodet mulig. Og skulle jeg komme meg nordover, måtte jeg finne en båt som var villig til å ta meg med.

Jeg gikk strake veien ned til bryggen, der et titalls transport- og krigsskip lå forankret. Seilene var rullet sammen, og menn i rustninger patruljerte på dekk og på bryggen. Et hundretalls småbåter lå forankret nære land, men et godt stykke unna de store skipene. Småbåtene kunne ikke romme mer enn tjue mann, og mannskapet så ut til å være ordinære fiskere.

Jeg gikk likevel frimodig til verks, og spurte om noen av dem skulle nordover til Hellas eller Spania. De ristet alle på hodet. Enkelte fordi de ikke forsto engelsk, andre oppgitt over det de anså å være et latterlig spørsmål.

Så måtte jeg altså spørre en av de strenge soldatene på vakt foran de store skipene ...

Av de to første jeg spurte, fikk jeg ikke annet enn korte, strenge hoderist. Tredjemann gav meg i det minste et ordentlig: «Nei, jeg beklager.»

Fjerdemann var noe mer velvillig. Skipet var smykket med et gresk flagg akterut, og det så ut til at skipet ble klargjort for reise.

«Jeg kan ikke ta den avgjørelsen,» sa han. «Vent her.»

Han snudde seg brått, og gikk ombord i skipet. Jeg så ham snakke med en mann, som åpenbart var av høyere rang enn ham selv. Praten ble kortvarig, og snart var soldaten igjen nede hos meg.

«Kapteinen sier det vil koste deg fire hyperpyron.»

Jeg kjente hjertet synke i brystet. Hyperpyron; gullmynten som var i bruk i det bysantinske riket på denne tiden. Jeg ville måttet arbeide i flere uker, for å tjene tilsvarende én av disse myntene.

«Jeg eier ingenting ... Kan jeg ikke arbeide på turen?»

«Kapteinen sa fire hyperpyron. Han ombestemmer seg ikke. Gull eller ingenting.»

Så var jeg altså strandet i denne byen ...

I løpet av få minutter hadde alt håp blitt tatt ifra meg.

Hvordan skulle jeg nå klare å komme meg hjem? Måtte jeg reise med hest og vogn, ville det ta meg måneder ... Nei, jeg måtte bare vente på at nye skip ankom byen. Om ikke annet visste jeg at Louis IX og hans menn ville komme om få måneder. Kanskje kunne jeg få reise nordover med dem. Jeg kjente et stikk av redsel ved tanken. Den franske kongen ville kunne anklage meg for desertering. Han visste jo ingenting om at jeg hadde fått plass på et av skipene hans, med et eget mål for

Bonusmateriale

reisen. Nei, for ham var jeg en hvilken som helst annen soldat. Og jeg ville bli straffet.

Jeg kjente også at jeg ble engstelig av tanken på å skulle leve i denne byen i flere måneder, som en fremmed – en inntrenger. Hva skulle jeg ta meg til? Hvordan skulle jeg få tak i mat?

Og dypest stakk angsten som slo til ved tanken på å aldri skulle få se Anselma igjen. Kanskje ble jeg ranet og drept her nede, kanskje ville jeg dø i løpet av reisen nordover ...

Alt så mørkt ut – ytterst mørkt.

3. November 1667

Hele første natten i Damietta gikk jeg sulten, og jeg snakket ikke med en levende sjel. Jeg listet meg fra gjemmedet til gjemmedet, krøkte meg sammen, med armene om knærne for å holde varmen. Jeg drakk noe vann fra forlatte krukker og kar, og jeg fant noe frukt som var nær ved å bli fordervet, trykket det i meg og svelget unna så raskt jeg klarte.

Men da solen var i ferd med å gå ned neste dag, var jeg så utmattet av sult at jeg rett og slett ikke orket tanken på å gå en ny natt i møte, uten mat i magen.

Jeg ble nødt til å tigge om mat ...

Med hetten dratt godt ned over ansiktet, satte jeg meg midt i byens travleste gate og tigget på mine knær. Jeg hadde dekket hendene mine i søle, så de ikke skulle avsløre min herkomst.

Etter timer i den stekende solen, hadde jeg fått såpass mye mat og drikke at jeg nok også skulle klare meg gjennom neste natt.

Men allerede da solen hadde gått helt ned, kjente jeg magen klage. Og det var med tunge skritt at jeg bega meg ut i nattemørket på utkikk etter noen å røve for enten mat, drikke eller penger. Jeg følte jeg hadde tråkket ut av kroppen, at jeg nå kun fulgte etter noen som var i ferd med å gjøre noe galt. Det stred imot alt jeg sto for. Vardalenes tjenerne ville aldri ha stjålet. Noe sa meg at de heller ville dødd ...

Pokker ta de selvhøytidelige, kappekleddede tåpene. De tegnet glorifiserte bilder av det de holdt på med, gjemte seg i skyggene for å opprettholde bildet av at de var overnaturlige helgener av noe slag.

Bonusmateriale

For alt jeg visste var de ikke noe bedre enn andre, kan hende var de en gjeng med bedragere.

Men minnet om den gamle mannen tilbake i Norge, og tegnet han hadde gitt meg, sa meg at dette ikke stemte. Og selv om jeg stadig tok meg selv i å skylde på alkoholen, at den hadde spilt meg et puss, at det hele hadde vært en drøm, nektet noe dypt i min sjel å tro at denne magien ikke fantes. Hadde jeg ikke håpet om å engang få oppleve noe av det Vardalenes tjenere hadde fått oppleve, kunne jeg like gjerne ha endt mitt liv der og da.

Jeg gikk fra vindu til vindu, og kikket inn. I de fleste husene var oljelampene og ildstedene slukket, og jeg kunne høre at huseierne sov. Men tanken på at disse menneskene kunne være fattige, hardt arbeidende mennesker, gjorde at jeg ikke maktet å stjele en ting ...

Ikke før en tanke slo meg. Hva om jeg kun stjal fra dem som så ut til å ha mer enn de faktisk trengte? De ville ikke merke noe til om jeg tok et brød eller to, eller en liten fisk og noe vin. Til gjengjeld var det nok mer vakthold rundt husene til de rike. Likevel kunne jeg ikke la være å prøve.

Husene til de mer velstående lå høyere oppe. I en skråning. Borte fra det bråkete kaiområdet, og det travle markedet. Husene lå heller ikke lik tett her oppe, men var omgitt av små hager, der frukter og grønnsaker vokste. Enkelte av husene hadde egne bad utendørs, og utbygg holdt oppe av hvite søyler.

Og som jeg hadde fryktet, var vaktholdet også godt. Oppdaget

de meg, ville jeg i beste fall bli kastet i et av fangehullene i byen, i verste fall ble jeg hengt. Men fikk jeg ikke snart tak i noe mat og drikke, ville jeg uansett omkomme av sult og tørst.

Jeg klarte ved flere anledninger å liste meg ubemerket inn og ut av de flotte hagene, i ly av hekker og store trær. Jeg fikk rasket med meg endel grønnsaker og frukt. Noen steder sto vinkarafler og vannmugger igjen ute, og jeg helte takknemlig i meg av innholdet.

Ved et par anledninger var det tett før jeg ble oppdaget, men mørket og skyggene reddet meg. Og en stund senere hadde jeg fått tak på mat for flere døgn.

Jeg gikk lettet ned mot byen.

I ly av mørket kastet jeg i meg druer, kjøtt, brød og poteter. Så skamfullt at jeg følte sjelen min var nære ved å smelte. Tanken på Anselma skjøv jeg vekk med det samme ansiktet hennes dukket opp for mitt indre øye. Jeg orket ikke at hun skulle se meg slik ...

Mens jeg satt der og tygget, og grublet over denne livets blindgate som jeg hadde endt opp i, enset jeg noe som beveget seg et sted til høyre for meg, og jeg kikket opp.

Først så jeg ingenting, men så kikket to par øyne frem.

Jeg reiste meg brått, klar til å rømme der ifra. Men så kom to barn frem fra gjemmestedet sitt. En liten jente, ikke mer enn tolv vintrer gammel, og en liten gutt – kunne det være hennes lillebror? De var kledd i skitne filler, og var kun skinn og bein.

Barnene så på all maten jeg hadde samlet sammen i løpet av natten, med lengsel i blikkene. Og det fikk hjertet mitt til å blø. Jeg vinket

Bonusmateriale

dem mot meg med en varsom bevegelse, og de tok noen prøvende steg i min retning, jenten først, den lille gutten snikende bak ryggen hennes.

Da de var vel fremme, gav jeg dem av maten min, og jeg kjente i samme øyeblikk en fred på innsiden. Med ett så jeg mening i alt som hadde skjedd. Jeg så paralleller mellom min fars liv og mitt eget liv, som nærmest fikk meg til å le.

Så var det kanskje håp likevel ... Min fars situasjon hadde vært like håpløs som min egen, og nå var det bare opp til meg selv å følge i hans fotspor, så ville alt ordne seg. Slik følte det.

De neste nettene stjal jeg mer mat og mer drikke. Og det gjør meg ingenting å innrømme dette. Omtrent alt sammen gikk til mine nye venner, som bodde ute i Damiettas gater. De som ingenting hadde.

De var alle varsomme og godhjertede mennesker. Jeg husker hvordan det følte så urettferdig, at så gode mennesker bodde på gaten, mens griske tyranner mesket seg med alle slags goder. Alt jeg hadde opplevd i løpet av denne reisen, hadde fått meg til å se annerledes på livet. Jeg hadde fått livet i gave og jeg var frisk – alt tatt i betraktning. Dermed veide ansvaret for å hjelpe disse arme menneskene tungt.

Mange av dem var syke, og jeg gjorde som best jeg kunne for å hjelpe dem, med den lille kunnskapen min far hadde videreformidlet til meg. Jeg ble stadig flinkere til å unngå å bli sett av de rikes vakter, og jeg lærte meg rutinene til flere av dem. I flere av boligene visste jeg nøyaktig når vaktskiftene fant sted, og jeg fikk dessuten oversikt over mange av boligenes utvalg av det jeg trengte, mens boligenes herrer var på reise, og vaktholdet var begrenset.

Jeg fant et lite, forlatt skur, og med tilegnede urter og salver lindret jeg der plagene til flere titalls mennesker i løpet av de to følgende ukene.

Anselma ble med tiden kun som en ung gutts drøm om alt som skal gjøres når han først kan bestemme helt selv – uoppnåelig, pirrende, noe så fjernt at det ikke gjorde vondt å drømme om. Som om drømmen egentlig angikk noen andre enn meg selv.

Tilværelsen i Damietta var ikke lenger uutholdelig. Kanskje hadde jeg til slutt funnet plassen som var ment for meg? Der, blant de trengende. Dette gav meg på et vis mer enn livet i Norge hadde kunnet gi.

Men samtidig ... Hvem forsøkte jeg å lure?

Anselma var fortsatt mitt alt.

En morgen våknet jeg brått av at noen banket på den provisoriske døren på skuret mitt. Jeg åpnet døren nølende, og i samme øyeblikk som hjertet mitt gjorde et angstfullt hopp, slapp jeg også ut et lettelsens sukk.

Utenfor skuret sto Histerios, sammen med fire av Vardalenes tjenere.

«Laurentius,» sa Histerios rolig, uten å fortrekke en mine. «Får vi snakke med deg?»

«Hvordan ... i all verden fant dere meg?» fikk jeg stotret frem.

«Kom. Gå med oss.»

Jeg tok steget ut fra det svale skuret, og det var som om å gå rett

Bonusmateriale

i en varm og klam vegg. Heten innhyllet meg, hjertet banket videre i høyt tempo og gjorde meg svimmel.

Vi gikk sakte gjennom Damiettas travle gater. Histerios og jeg fremst. Og lenger bak gikk de fire Vardalenes tjenere. De kikket seg omkring med vaktssomme blikk.

«Jeg har fulgt med på deg, Laurentius,» begynte Histerios. Han sa det som om det nærmest var en selvfølgelighet. «Jeg er imponert over det jeg har sett.»

«Du har fulgt med på meg helt siden jeg forlot Jerusalem?»
Stemmen min dirret av forbløffet harme.

Histerios nikket. Fortsatt uten å fortrekke en mine.

«Men ...» Altfor mange tanker før gjennom hodet mitt på en gang. «Da jeg ble tatt til fange ... Du så meg da?» Histerios nikket sakte. «Men hvorfor kom dere meg ikke til unnsetning?!»

«Senk stemmen din, mann ...» Histerios så seg omkring, med noe som kunne minne om uro i blikket.

«De holdt meg fanget i fem døgn,» hveste jeg. «De torturerte meg på de verst tenkelige måter. Og dere gjorde ingenting!»

«Du sa ikke et eneste ord om meg eller om Vardalenes tjenere. Du besto den andre prøven med glans.»

«Var det en av prøvene?» Jeg kunne ikke tro det jeg hørte.

«Det var vi som angav deg.»

«Hva?!»

«Dette var en ildprøve du måtte ha gått igjennom uansett. Hadde vi vært redde for at livet ditt sto i fare, ville vi selvfølgelig ha kommet til unnsetning.»

Jeg fnyste. «Betryggende ...»

«Som sagt, jeg har fulgt med på deg,» gjentok Histerios. «Og måten du utholdt torturen på – til tross for at du strengt talt ikke hadde noe å vinne på det. Slik som du har hjulpet dine neste i denne byen, de siste ukene – igjen uselvisk, uten tanke på hva du selv kunne tjene på det. Jeg må si, at jeg aldri har sett noe lignende. Du har så absolutt vist deg verdig en plass i vår orden.»

Jeg kjente et brus av glede i brystet. Skulle jeg likevel få oppleve å ta del i dette magiske levesettet?

«Så ... Betyr det at jeg får en plass i rådet?»

«Som du nok husker, sa jeg at du var nødt til å bestå tre prøver. Du har nå bestått to av dem med glans.»

«Og den tredje oppgaven?» Jeg var utålmodig nå.

Histerios så meg dypt inn i øynene.

«Skal du være en del av vår orden, må du bevise at du vil adlyde enhver ordre jeg gir deg,» sa han. Jeg nikket frenetisk. Hva skulle han ha meg til å gjøre nå?

«Du må, for all fremtid, bryte enhver kontakt med Anselma og sønnene dine. Slik lyder ordren. Enten velger du dem, eller så velger du oss. Det finnes ikke noe midt imellom.»

Dette var langt ifra hvordan jeg hadde sett for meg at denne reisen skulle ende.

Jeg hadde håpt å kunne reise til Jerusalem, lære alt som var å lære, og så ta den nyvunne kunnskapen med meg hjem. Men nå måtte jeg altså velge.

Bonusmateriale

Anselma eller innsikt i universets store mysterier.

Tanken på at hun ville måtte oppdra sønnene våre alene, og aldri noen gang få nyheter om hva som hendte meg, å utsette henne for en slik uvisshet og sorg ... Maktet jeg det?

Men dro jeg hjem, og gav avkall på en plass i rådet, ville spørsmålene og angeren fortsette å spise meg opp innvendig, inntil jeg gikk fullstendig i oppløsning.

Det var et umulig valg, men til slutt kom jeg likevel frem til en avgjørelse.

Flere timer senere, da solen var gått ned og brorparten av Vardalenes tjenere for lengst hadde lagt seg til for å sove, gikk jeg bort til Histerios, som fortsatt satt våken og stirret inn i flammene på bålet vi hadde tent utenfor byen. Han snudde seg mot meg og møtte blikket mitt med vennlige øyne.

Det var uhyre vanskelig for meg å legge frem avgjørelsen min. Det var som om ordene nektet å komme. Jeg skulle komme til å hate meg selv for valget jeg tok denne dagen.

«Jeg skal aldri igjen kontakte Anselma og guttene. Men garanter meg i så fall at du vil lære meg alt du kan om Urkilden, kraften som ligger der og som kan bli min. Alt.»

Histerios reiste seg med rolige bevegelser, og la en hånd på skulderen min.

«Velkommen, Laurentius Priva II. Du har gjort et godt valg. Du vil ikke angre på dette.»

Jeg nikket kort, men det føltes som om alt innvendig allerede

var blitt revet i filler.

«Så ... Hva nå?»

«Nå vil du bli innvidd. Men ikke før om et par dager. Få deg litt søvn. Vi reiser mot Jerusalem med en gang solen står opp.»

Og med det snudde han seg bort fra meg, satte seg igjen ned på bakken med bena i kors, og stirret inn i flammene.

Jeg sukket og gikk med subbene skritt tilbake til teppet mitt, som lå utbredd på bakken. Jeg la meg ned, men jeg visste at jeg ikke ville få sove et sekund. Jeg ble liggende på ryggen og kikket opp mot stjernene. Mens bittersøte minner flettet seg sammen med desperat håp for fremtiden, gikk det litt etter litt opp for meg hva jeg nettopp hadde gjort. Og tårene satte til å renne nedover kinnene mine ...

Først tre dager senere var vi tilbake i Jerusalem.

Uten å dvele et sekund, ledet Histerios oss ned under byens gater, gjennom de trange tunnelene, vekk fra alle byens lyder og lukter, ned til rådets møtesal, flere titalls meter under bakken.

Histerios og Vardalenes tjenere, til sammen tjueseks i tallet (flere enn jeg først hadde antatt), satte seg på hver sin stol; de sto i en sirkel langs rommets yttervegger, omkring en rund talerstol midt i rommet. Alle tok de på seg en av disse hanskene i ulike farger.

«Seremonien igangsettes hvert øyeblikk,» sa Histerios. «Og din plass er på talerstolen, Laurentius.»

Han gjorde tegn med hånden. Jeg skulle trå opp på det runde podiet.

«Så ... skal vi bare sette i gang slik uten videre?» husker jeg at

Bonusmateriale

jeg stotret. «Ingen innføring? Ingen råd? Ingen advarsler?»

«Råd og advarsler er det ingen mening i å komme med nå. Dette handler om deg, og deg alene. Bare du kjenner deg selv.»

Histerios sa ikke mer, før jeg nølende tok steget opp på talerstolen.

«Utmerket. La oss begynne.»

«Vent!» Jeg hadde ikke ment å rope ...

«Ja?» sa Histerios.

Jeg visste ikke hva jeg skulle si. Alt jeg visste, var at jeg om få øyeblikk ikke ville ha noen som helst mulighet til å ombestemme meg. Det var fortsatt tid til å rømme, til bare å reise hjem og prøve å glemme det hele ...

«Ingenting ...» sa jeg.

Histerios rynket sine gråsprengte øyenbryn, og kremtet.

«Så du er klar for å fortsette?»

«Ja.»

«Godt ...» Han myste mistenksomt på meg, men lente seg så tilbake i stolen. «Du skal få møte Vardalene, Laurentius. De vil avgjøre din skjebne. Du er ikke en av oss før de har godkjent deg.»

Jeg kikket meg omkring, bekymret for at disse Vardalene skulle komme stupende ut gjennom fjellveggene som omgav oss.

Men ingenting hendte, ikke på lenge.

«Når begynner det ..?» spurte jeg.

Ingen svar. Og først nå så jeg at de alle holdt øynene lukket. I en synkron bevegelse løftet de hånden de bar hansken på. De åpnet øynene, og øyeneplene deres var hvite, som om de var døde.

Og fra hendene deres flommet nå bølger av hvit tåke mot meg. Tåken delte seg i gjennomsiktige tentakler som pakket meg inn i kulde. Jeg hadde problemer med å puste, og snart kunne jeg ikke lenger se annet enn det hvite som omgav meg. Jeg ble kaldere. Så kald ... Bena mine skalv, og jeg følte at alle organene mine var i ferd med å fryse til is.

Men så lettet plutselig tåken, og jeg var et annet sted. Rommet minnet svært mye om møtesalen jeg nettopp hadde befunnet meg i. Jeg sto fortsatt på et opphevet platå, men dette var av stein. Omkring meg satt samme antall skikkelser. De var en hel del større enn meg, og stolryggene var synlige bak de halvt gjennomsiktige legemene.

«Velkommen, Laurentius Priva II,» sa en av skikkelsene, med voldsom stemme. Det kunne høres ut som om de alle snakket på en og samme tid.

«Dere er Vardalene?»

«Det er vi.»

«Hvor er jeg?»

«Du er der alt reiser etter livet.»

«Så jeg er død?»

«Du er verken død eller levende. Men det er ikke viktig nå. Du ønsker å tjene oss.»

«Jeg ... Jeg ønsker å tjene min neste. Jeg ønsker å få innsikt i kraften dere utgyter. Jeg ønsker ... det onde til livs.»

Stille. De betraktet meg, men uten å fortrekke en mine.

«Hva må jeg gjøre?»

«Du har allerede gjort det som kreves av deg. Fra nå av vil vi

Bonusmateriale

holde øye med deg, vokte over deg, gi deg styrke, gi deg innsikt – alt du trenger. Men vender du oss ryggen ... La meg bare si det slik, det ville være en avgjørelse å angre på.»

«Men Histerios ... Han sa at dere måtte godkjenne meg, før jeg kunne bli en del av rådet. Godkjenner dere meg?»

«Lytt til hjertet ditt, Laurentius.»

Jeg kjente etter, og forsto at jeg allerede var en endret mann. Noe i meg banket kraftigere enn mitt hjerte noensinne kunne gjort. Noe i meg lengtet etter å få komme ut.

«Ditt navn er fra og med i dag ikke lenger Laurentius Priva II. Du skal hete Crigon. Du skal leve lenge, og hele din familie med deg.»

«Hva? Men ... jeg har sverget på at jeg aldri skal oppsøke min familie igjen ...» sa jeg.

«Det kan så være ... Men si meg, kan du hindre dem i å oppsøke deg?»

«Så det er fortsatt håp om at jeg en gang vil få møte dem igjen?»

Dette fikk jeg ikke noe svar på.

«Du har fra og med i dag forpliktet deg til å tjene det gode, og til å jobbe for at alt ondt skal avskaffes. Du skal strebe etter fornyet balanse mellom det gode og det onde. Og dette skal du ha til påminnelse om at det fortsatt finnes de som lider.» En av Vardalene strakte ut en hånd, så raskt at jeg ikke engang rakk å reagere. Hånden hans gikk inn i meg, forbi ribbena. Den tok tak om hjertet mitt. Og det var som om det tok fyr. «Først når hjertet ditt slutter å brenne, vil alt være godt.»

Jeg falt om på podiet av stein, og tok meg til brystet. Smerten overskygget alt, omsluttet meg.

«Ta det vekk! Det gjør for vondt!»

«Bare du kan få smerten til å forsvinne, Crigon, Vardalenes tjener.»

Øynene mine ble tilsløret av tårer, tåken omgav meg på ny, og øyeblikket etter satt Histerios på huk ved min side, og han holdt meg i hånden.

«Velkommen tilbake, broder.» Jeg satte meg opp, fortsatt svimmel etter opplevelsen, men nå med en ny kilde til liv på innsiden, en kilde til ... magi.

Smerten i brystet var der fremdeles. Ikke like fremtredende, men tydelig nok til at jeg alltid ville huske at det onde fortsatt eksisterte i verden.

Jeg var ikke lenger Laurentius Priva II.

Jeg var Crigon, magiker og en av Vardalenes tjenere.

Bonusmateriale

14. November 1667

I løpet av ukene etter opptakelsen i ordenen, lærte Histerios meg alt han visste om Urkilden. Alt fra de minste ting, som hvordan den kunne hjelpe meg å omforme små objekter og få døde gjenstander til å leve, til de større tingene som hvordan jeg kunne ta av fra bakken og fly mellom tretoppene.

Men å kunne fly, skulle vise seg å være ingenting satt opp imot mine videre oppdagelser. Flere ganger gav Histerios meg oppgaver som skulle løses innen neste gang vi møttes. Han gjentok igjen og igjen, at det var jeg som måtte finne svarene jeg ikke hadde, og egenskapene jeg ikke visste at jeg bar i meg. Det er meget mulig at han kun sa dette fordi jeg var så full av spørsmål, at han omtrent ikke fikk fred et sekund. Jeg tror samtidig at det var mye sannhet i det han sa. Jeg måtte aktivt søke svar, skulle jeg finne dem.

I løpet av mine lange netter med meditasjon gjorde jeg funn som skremte meg, som løftet meg høyere enn skyene, som fikk meg til å gråte, og som til tider gjorde at jeg hadde problemer med å skille drøm fra virkelighet, fremtid og fortid fra nåtid, meg selv fra andre mennesker ...

Lag for lag skrelte jeg vekk følelser, minner og drømmer, på jakt etter kjernen i mitt vesen.

Da jeg endelig nådde frem til det jeg søkte, så jeg alt så mye klarere ... Jeg så de magiske båndene som knyttet alt og alle sammen, så hvordan magiens elv strømmet fra en sjel til en annen, fra menneske til dyr, til tre – og tilbake til mennesket. Og jeg kunne på uforklarlig

vis kjenne at vårt univers ikke var alene. Det var som om universene snakket med hverandre. På et mektig språk, som veltet over meg, hver stavelse som en flodbølge ...

Jeg innså at det fantes enorme krefter der ute, krefter som jeg kunne tilegne meg – i nærmest ubegrenset monn ... I samme øyeblikk var det som om hjertet mitt satte til å brenne igjen, verre enn noensinne. Og jeg forsto – jeg erfarte påminnelsen som nagler i brystet – at ingen var ment å ha alle disse kreftene for seg selv. Det ville overmanne ethvert menneske som forsøkte, det ville ... ta livet av vedkommende. Nei, min oppgave var å passe på at det gode ble gitt rom til å vokse. Og magien som rant inn i meg fra Urkilden, var ment å flomme videre ut til enhver som var i nød.

Da jeg fortalte Histerios om mine oppdagelser, nikkete han tilfreds. Han forlot værelset vi befant oss i, og etter en stund kom han tilbake, etterfulgt av alle de tjuefem andre Vardalenes tjenere.

«Så ser du endelig slik vi ser, Crigon.» Histerios smilte bredt, som en stolt far. «Si meg ... Hva mer ser du enn det du allerede har fortalt?»

Jeg ble et øyeblikk usikker, men så forsto jeg hva han mente.

«Jeg ser også det onde som river oss alle ifra hverandre,» sa jeg. «Vold og drap, løgn, hat og sinne – det setter mørke spor i menneskenes sjeler, og luften omkring dem bærer preg av det. Jeg ser ... mørke skapninger ... De klynger seg til de svakeste, de syke, og til dem som osrer av sinne og hat.»

Histerios nikkete alvorlig. «Og du skal vite at vi alle vil kunne se

Bonusmateriale

ditt svik, dine løgner, ditt sinne. Vi kunne ikke holdt hemmeligheter for hverandre, om vi så ville.»

Tanken skremte meg, før jeg innså – vel, overbeviste meg selv om – at dette bare gjorde oss mer sammenspleiset, tryggere, sterkere, mer til ett samlet våpen mot alt det onde i verden.

Vardalene så til oss, og vi så det indre i hverandre.

Ingenting kunne skade denne mektige ordenen.

Slik maktet jeg å tenke en stund ... Vi er urørlige, husker jeg at jeg tenkte når vi patroljerte i Jerusalems gater. Hevet over alle andre.

Og ved en anledning satte Histerios meg for alvor på plass. Ikke med hevet stemme, men på sitt stille, men samtidig overveldende vis. «Vokt ditt hovmod,» sa han. «Vi tjener folket, ikke omvendt. Ønsket ditt om å bli – tilbedt? Det sømmer seg ikke.»

Jeg spilte uforstående, men ordene traff meg som kniver. Og fra den dagen av vocket jeg meg for å tenke slike ting – i alle fall i Histerios nærvær.

Seks måneder senere hadde jeg funnet meg godt til rette i Jerusalem; lært meg både hebraisk og arabisk, knyttet sterke bånd med lokalbefolkningen, samtidig som jeg for hver dag ble bedre kjent med, og fikk økt respekt for, de andre tjenerne. De var som en familie for meg nå. Brødre og søstre. Jeg var hjemme.

Likevel drømte jeg ofte om Anselma. Mørke drømmer, der hun

forbannet meg for at jeg hadde overlatt dem til seg selv. Drømmer der sønnene våre døde av sult ... Men jeg forsøkte å holde de drepende tankene på avstand. Hver morgen minnet jeg meg selv på at det jeg gjorde i denne byen var svært viktig, og av det gode. Jeg skylte ansiktet med kaldt vann og kom meg raskt ut i gatene. Med tiden vil det bli bedre, sa jeg til meg selv. Med tiden vil de glemme meg ...

Vardalenes tjenere ble høyt verdsatt av de trengende, og vi ble fryktet av dem som visste å utnytte de svake. Naturlig nok var vi også ettertraktede allierte blant menn og kvinner med betydelig makt. Flere ganger overhørte jeg ungdommer snakke om oss. Det var som å høre snakk om halvguder, mytiske skapninger fra fordums tid. Jeg vocket meg for å la det jeg hørte gå meg til hodet.

Jeg var kun en tjener ... Intet mer.

For hver uke ble jeg mektigere. Jeg kunne kjenne hvordan magien gradvis fylte meg opp. Slik regnvann sakte men sikkert fyller kar og tønner, merket jeg at dråpe etter dråpe med magi fant veien inn i meg. Nye magiske teknikker, ny innsikt. Og hver gang jeg gav av de magiske kreftene til det gode, følte det som om jeg fikk det dobbelte tilbake.

Hver natt patruljerte vi i Jerusalems gater. To og to, eller fire og fire. Gjorde gatene tryggere. Det onde ble knapt gitt rom til å vokse. Jeg kunne se de mørke skapningene som klynget seg til de syke og de hatefulle, hvordan de flyktet ut av byen, en etter en, inntil det knapt var ondskap igjen innenfor murene.

Bonusmateriale

Men i likhet med ugress finner det onde alltid en åpning, en vei tilbake ...

Vi ble ført bak lyset. Når jeg nå ser tilbake på denne tiden, innser jeg hvor naive vi var. Selvgode. Vi hadde erobret byen, drevet ut det onde som verk fra et sår. Tidvis avslørte samtalene våre hvordan vi dypest sett anså oss selv som byens herskere ...

Det var tidlig om morgenen. Solen hadde ennå ikke rukket å stå opp. Vi hadde patruljert i byens gater gjennom hele natten. Nå var vi i ferd med å vende tilbake til kamrene våre under Jerusalems gater, med noen få timers etterlengt søvn i vente – da vi hørte noe ...

Først antok vi at det bare var snakk om en simpel nabokrangel. Jeg husker hevede stemmer langt borte, før lyden brått ble kraftigere. Jeg fryktet et øyeblikk at det var Louis IX som stormet byen. Men så braste de første mørke skapningene gjennom byens ytterste mur, og jeg forsto at dette var noe helt annet ...

Alle mørkets skapninger som var blitt drevet ut av byen, var nå tilbake. Og de hadde ett mål for øyet; å drive Vardalenes tjenere ut av Jerusalem, slik vi hadde fordrevet dem.

De livløse blikkene ... og de strømmet mot oss i hundretall, med utstrakte armer. Og de hvesende skrikene ...

Vi rakk ikke å gjøre en ting til forsvar før de var over oss. De tok tak rundt strupene våre, stappet hendene ned i svelgene våre, rev oss i håret. Enkelte av dem fikk også tak rundt hjertene våre, og knep til.

Aldri i mitt liv hadde jeg opplevd noe verre. Og det vedvarte i det som fortonte seg som en evighet.

Ingen kom oss til unnsetning. Fordi ingen kunne komme oss til unnsetning.

Jeg så meg rundt. Flere av tjenerne hadde allerede mistet livet, og nå arbeidet skapningene systematisk. En etter en mistet livspusten. Histerios var mørklilla i ansiktet, og hadde ikke lenge igjen. Han så på meg med dødsfrykt i blikket, og han strakte ut en skjelvende hånd, knyttet neven og falt livløs om på bakken. Den gurglende lyden da de slapp taket på ham, jeg vil aldri kunne glemme den.

I det samme hørte jeg en stemme; «Crigon. Urkildens utvalgte. Histerios ville det slik. Vi anser deg verdig.» Vardalene ... Men jeg er i ferd med å dø, tenkte jeg desperat. Jeg kunne kjenne at de snart fikk tak rundt hjertet mitt. De var så mange ... Så sterke.

«Du skal ikke dø i dag, Crigon.» Stemmen forsvant, og i neste øyeblikk skimtet jeg en blå, skimrende mann bakenfor den tette ringen av legemliggjort ondskap. Skapningene flyktet for hans åsyn, med forskremte hvin.

Sakte men sikkert kom jeg til meg selv, og jeg satte meg opp. Den blå strakte ut en hånd, og hjalp meg på bena.

«Hvem er du?» fikk jeg presset frem, til tross for at jeg knapt hadde fått pusten tilbake.

«Jeg er Papsillon, vokteren av alt godt i dette universet. Urkildens utvalgte kalte på meg, og jeg valgte å komme til unnsetning.»

Jeg så meg over skulderen, og til min gru så jeg at alle Vardalenes tjenere var døde. Alle unntatt meg.

«Du kan ikke bli her, Crigon. De kommer tilbake. Og de vil drepe deg. Du må flykte. Hjem til Norge. Der skal du opprette en ny

Bonusmateriale

orden av fredsvoktere.» Papsillon holdt frem en hånd, og en hvit stokk med et enkelt grønt blad på toppen materialiserte seg foran øynene mine. «Ta staven. Den bærer i seg all min styrke – livet og gleden.»

«Livets stav ...» sa jeg, i en hvisken.

«Dra med det samme, Crigon,» sa Papsillon, og forsvant.

Jeg flyktet ut av byen, mens solen steg på himmelen ... Og der jeg løp gav Vardalene meg ny og vidunderlig innsikt. Stadig mer. Og mer.

Fem uker senere var jeg igjen hjemme i Tunsberg, utmattet etter å ha blitt jaget av disse onde åndene gjennom ørkenen, og etter lang tid på havet.

Det var med skjelvende hender at jeg åpnet døren på huset vårt, og gikk inn i entreen. Og da jeg hørte Gerwin og Rigerians latter, og så Anselmas mildt formanende stemme inne fra spiseværelset, brast jeg ut i lettet gråt.

Raske steg. Et forbløffet hikst. «Laurentius!»

Jeg hadde gitt opp håpet om noensinne å få holde rundt Anselma igjen. Jeg kunne ikke vært mer lykkelig. Men så satte hun til å gråte ...

«Jeg hadde slått meg til ro med at det bare ville være meg og guttene ...»

«Selvfølgelig kom jeg tilbake, Anselma. Det var alltid planen.» Et stikk av dårlig samvittighet. Men på ett eller annet vis var det også sannheten ... «Og nå er jeg kommet tilbake for å bli. Jeg lover.» Det kunne jeg i alle fall si med sikkerhet. Aldri mer skulle jeg reise ifra

dem.

Hele den første dagen ble vi inne. Holdt rundt hverandre. Spiste litt. Pratet og lo. Det var som om jeg aldri hadde reist der ifra. Men mye hadde endret seg, selv om jeg gjorde mitt ytterste for å overtale meg selv om det motsatte. Og det var Anselma som først tok til orde, og sa det jeg selv burde ha sagt.

«Laurentius, jeg ... Jeg har kjent på noe de siste ukene. Noe jeg ikke helt kan forklare. Men noe har forandret seg på innsiden. Her.» Hun la hånden min mot brystkassen sin. «Det er som om noe har tatt bolig i meg. Jeg er ikke lenger den jeg var. Hvis du vet noe om dette ...»

Jeg tok et godt grep om hånden hennes med begge mine.

«Det har hendt meg også. En velsignelse, gitt av Vardalene.» Hun så undrende på meg. Bekymret, motvillig. «Langt liv, Anselma. Til deg. Til meg – til guttene.»

«Hvor langt?»

«Langt.»

Jeg sukket, og fortalte henne alt som hadde skjedd i løpet av månedene jeg hadde vært borte.

Bonusmateriale

29. Desember, 1667

Jeg er snart fire hundre og femtito år gammel nå. En forbannelse. Ikke en velsignelse. Å bli holdt i live så lenge. Mot sin egen vilje, i smerte og i sorg ... Nei, gi meg døden.

Til å begynne med fremsto alt så umåtelig perfekt. Jeg hadde fått komme hjem til mine kjære, jeg var Urkildens utvalgte, og hadde fått den ærefulle oppgaven å opprette en orden av magiske fredsvoktere. Jeg hadde alt. Men det er rett som det blir sagt, at den som har mye har mest å miste ...

Vardalene ledet meg til menn og kvinner de mente var verdige en plass i den nye ordenen. De hadde ingen magiske krefter (ikke nødvendigvis), og var heller ikke overmåte sterke eller vise – men deres hjerter brant for det gode. Alt det andre kom i annen rekke ... Det var min jobb å lære dem opp i bruken av magi, passe på at de mottok nødvendig trening før kampen mot det onde.

Til min store glede anså Vardalene også Cormac verdig en plass i ordenen. Jeg var takknemlig for å ha en nær venn ved min side – en vis og modig venn. Cormac tok navnet Ciromar, og ble ansvarlig for å bygge den første av mange entra-baser.

Vardalene ba meg kalle ordenen Entra; et eldgammelt ord, fra den tiden da de første trollmennene vandret omkring på jorden. Det hadde to betydninger. Den første og viktigste betydningen var `Innviet´. En Entra var blitt hentet ut av det som bare kan ses med det blotte øyet, og inn i

magiens klarsyn.

Ordets andre betydning var `Steinstøtte`. En Entra skulle være som en bauta, som ikke lot seg rokke når stormene raste som verst – når det onde fikk grobunn.

De første månedene hadde jeg tretti lærlinger. Atten menn, tolv kvinner. Alle var de like dedikerte og dyktige. Og snart var de klare til å deles inn i mindre grupper. Jeg utnevnte tre av dem til Ennar-entraer, ledere blant entraene. Disse valgte seg ut ni entraer hver, og opprettet tre nye baser. I Brunswick. I Le Havre. Og i Laurentum. Der trente de opp det dobbelte antallet entraer, som igjen opprettet nye baser og trente opp flere. Vi økte raskt i antall.

Vardalene viste meg en orden av mørke trollmenn. De var i ledtog med vokteren av det onde i vårt univers, Mortyra – og hennes Morchas. Det var disse Morchasene som hadde angrepet Vardalenes tjenere i Jerusalem. Den mørke ordenen hadde ikke noe navn, men opererte mye på samme måte som Entraenes orden. Først opplæring, så oppdeling i mindre grupperinger. De var flere enn to tusen menn og kvinner på dette tidspunktet, og de planla å legge verden under seg med voldsom makt. Dette hadde jeg selvfølgelig ingen intensjoner om å la skje.

Jeg fortsatte arbeidet, og i løpet av ti år rustet Entraenes orden femten tusen unge menn og kvinner til å bekjempe det onde. Innen år 1259 hadde vi opprettet en til to baser i hvert land i verden. Hemmelige baser, som opererte mye slik Vardalenes tjenere hadde operert i Jerusalem. Mortyras menn og kvinner var mange – men vi var flere.

Bonusmateriale

Alle mine venner og kjente er døde. Min Anselma er borte ... Og Gerwin og Rigerian vil jeg aldri få se igjen. Jeg er blitt en ensom og bitter gammel mann. Ikke mer enn en skygge av den jeg engang var.

Dette er mitt siste farvel, mine kjære brødre og søstre, trofaste tjenere i Entra-ordenen. Må Papsillon våke over dere.

Fra dypet av mitt hjerte, takk for alt dere har gjort og fortsatt gjør.
Crigon (Laurentius Priva II)